

Vysoká škola ekonomická v Praze

Národohospodářská fakulta

Hlavní specializace: Národní hospodářství

**EKONOMIE KRÁSY – FYZICKÁ
ATRAKTIVITA JAKO DETERMINANT
ÚSPĚCHU NA TRHU PRÁCE**

bakalářská práce

Autor: Štěpánka Petřů

Vedoucí práce: Ing. Lucie Kureková

Rok: 2018

Prohlašuji na svou čest, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně a s použitím uvedené literatury.

Štěpánka Petřů

V Praze, dne 11. 5. 2018

Poděkování:

Mé poděkování patří Ing. Lucii Kurekové za odborné vedení, trpělivost a ochotu, kterou mi v průběhu zpracování bakalářské práce věnovala. Dále bych chtěla poděkovat mé rodině a blízkým přátelům za pomoc a podporu během studia. V neposlední řadě také děkuji všem respondentům, jelikož si uvědomuji, že spolupráce na mém výzkumu byla jistým způsobem zásah do jejich soukromí.

Abstrakt

Tato práce se věnuje tématu ekonomie krásy neboli diskriminace zaměstnance na základě jeho fyzické atraktivity. Cílem práce je prozkoumat vztah atraktivity subjektů na trhu práce a jejich mzdy. První část práce poskytuje teoretický rámec týkající se diskriminace, krásy a ekonomie krásy. V praktické části jsou představeny a popsány proměnné využívané v modelu. Klíčovou vysvětlující proměnnou je krása, která byla vytvořena pomocí sumačního indexu, ve němž je zahrnuto sebehodnocení respondenta, hodnocení pětičlennou porotou a BMI index, počítaný na základě váhy a výšky respondenta. Byla testována hypotéza, zda fyzická atraktivita jedince ovlivňuje jeho mzdu. Na základě ekonometrického modelu bylo zjištěno, že fyzická krása zvyšuje mzdu. Dále bylo zjištěno, že investice do vzhledu jsou pozitivně korelovány s atraktivitou jedince.

Klíčová slova:

Ekonomie krásy, diskriminace, trh práce, fyzická atraktivita

JEL klasifikace:

J71, J31

Abstract

This thesis deals with the topic of the economics of beauty, in other words, discrimination of an employee based on his physical attractiveness. The main aim of the thesis is to explore the relationship between attractiveness of entities operating on the labour market and their wages. The first part of the thesis provides a theoretical framework in which a theory of discrimination, beauty and economics of beauty is presented. The practical part is introduced by description of the variables that have been used in the model. Beauty is the explanatory variable which has been determined on the basis of the index of summation, which includes a self-evaluation of the respondents, an evaluation of 5-member panel and the body mass index (BMI) calculated according to body weight and body height of a respondent. As a hypothesis it has been tested whether physical attractiveness of an employee influences his wages. According to the econometric model, it has been found that physical beauty causes an increase in wage. Furthermore, it has been shown that an investment in physical appearance correlates positively with physical attractiveness of an individual.

Key words:

Economics of beauty, discrimination, labor market, physical attractiveness

JEL classification:

J71, J31

Obsah:

Úvod.....	9
1. Teoretická část	11
1.1. Diskriminace	11
1.1.1 Vymezení pojmu diskriminace	11
1.1.2 Základní dělení diskriminace	11
1.1.3 Diskriminace na trhu práce	12
1.1.4 Legislativní rámec diskriminace v ČR	15
1.2 Krása	16
1.2.1 Fenomén krása – definice	16
1.2.2 Biologická perspektiva	16
1.2.3 Měření krásy	18
1.3 Ekonomie krásy.....	18
1.3.1 Historie a vývoj	18
1.3.2 Empirické výzkumy.....	19
2. Praktická část	23
2.1 Sběr dat.....	23
2.2 Nezávislé proměnné	24
2.2.1 Pohlaví.....	24
2.2.2 Věk	26
2.2.3 Vzdělání.....	28
2.2.4 Krása.....	29
2.3 Závislá proměnná	37
2.3.1 Mzda	37
2.4 Analýza vlivu atraktivity na mzdu	39
2.4.1 Hlavní testovaná hypotéza.....	39
2.4.2 Vedlejší testovaná hypotéza	52
Závěr	55
Seznam použité literatury	57
Seznam tabulek	60
Seznam grafů	60
Seznam příloh	60
Přílohy.....	62

Úvod

Diskriminace na trhu práce a konkrétně nerovné platové ohodnocení je často zkoumaným a diskutovaným jevem. Většina vzniklých studií se soustředí na vliv hlavních faktorů, na základě kterých dochází k diskriminaci. Takovými faktory jsou pohlaví, rasa, náboženství nebo například národnost. O atraktivitě, jakožto vlivném determinantu úspěchu na trhu práce, začal uvažovat až Daniel Hamermesh a Jeff Biddle, kteří svou tezi poprvé publikovali v roce 1994 ve své studii *Beauty and the Labor Market*. Tato studie se stala inspirací pro vznik dalších empirických prací, které zkoumají různé druhy diskriminace na trhu práce. Tato práce také analyzuje vztah fyzické atraktivity a mzdy na českém trhu práce a může pomoci objasnit nerovnosti v platovém ohodnocení.

Teoretická část se bude věnovat vymezení pojmu a základnímu členění diskriminace. Převážně se zaměřuje na diskriminaci na trhu práce. Dále se teoretická část věnuje kráse. Je zde definován význam krásy a dochází zde k pokusu o vymezení ideálu krásy z biologické perspektivy. Poslední část se zabývá ekonomikou krásy. Je zde představena historie a vývoj tohoto relativně mladého vědního oboru. Dále je do této části zahrnut přehled vybraných empirických výzkumů, věnující se ekonomii krásy.

Analýzy v empirické části vychází z primárních dat, získaných pomocí dotazníkového šetření. Nejprve je představena metoda sběru dat a poté je proveden rozbor všech proměnných, které jsou zahrnuty v modelu. V této části je věnován především prostor kvantifikaci proměnné krásy. Dále jsou zde představeny hypotézy, které si tato práce klade za cíl otestovat. Odhad je proveden regresní analýzou, konkrétně za pomoci metody nejmenších čtverců. Oba modely jsou otestovány na splnění Gauss-Markovských předpokladů. Praktická část je završena interpretací získaných výsledků.

Cílem této práce je prozkoumat vztah atraktivity subjektů na trhu práce a jejich mzdy. Testovanou hypotézou je, zda atraktivita ovlivňuje mzdu. Druhá doplňující hypotéza zní: Investice do vzhledu jsou pozitivně korelovány s atraktivitou jedince. Obě hypotézy byly testovány a na základě výsledků lze předpokládat, že krása jedince pozitivně ovlivňuje jeho mzdu a investice do vzhledu jsou pozitivně korelovány s atraktivitou jedince.

Tyto závěry se shodují s odbornou literaturou, týkající se ekonomie krásy. V závěru práce jsou diskutovány možnosti, že se nemusí striktně jednat o diskriminaci, ale o specifickou investici do lidského kapitálu, která může zapříčinit vyšší produktivitu při výkonu zaměstnání.

1. Teoretická část

1.1. Diskriminace

Z pohledu ekonomie je s diskriminací primárně spojován pojem cenová diskriminace. Jedná se o strategii, kdy se prodejce či výrobce snaží maximalizovat svůj zisk tím, že nabízí produkt či službu různým skupinám za různou cenu. (Holman, 2007) Ekonomická teorie vymezuje tři stupně cenové diskriminace, které lze aplikovat nejen na trh komodit, ale také na trh práce. Tato práce se převážně zabývá diskriminací na trhu práce, avšak pro úplnost a ucelenost informací, představuje i teoretický rámec diskriminace jako takové.

1.1.1 Vymezení pojmu diskriminace

Slovo diskriminace pochází z latinského slova *discriminare*, které v překladu znamená rozlišovat. (The Oxford Latin Dictionary, 2012) Diskriminací rozumíme nerovné postavení osoby nebo skupiny osob z důvodu jejich rasy, národnosti, věku, pohlaví, sexuální orientace, náboženského vyznání či na základě dalších faktorů. Těchto faktorů je mnoho, proto je velmi těžké vymezit přesnou definici diskriminace. Podstatné je, že na diskriminovanou skupinu je nahlíženo a jednáno s ní jinak než s ostatními v téže situaci, a to bez věcného opodstatnění, většinou díky předsudkům a vžitým stereotypům. (Heckman, 1998; Antidiskriminační zákon č.198/2009 Sb., 2008)

1.1.2 Základní dělení diskriminace

Základní typy diskriminace lze vymezit dle několika hledisek, které jsou představeny v následujících subkapitolách.

Přímá a nepřímá

Jednou z možností je rozdělení na diskriminaci přímou a nepřímou, které jsou zákonem definovány takto: „*Přímou diskriminací se rozumí takové jednání, včetně opomenutí, kdy se s jednou osobou zachází méně příznivě, než se zachází nebo zacházelo nebo by se zacházelo s jinou osobou ve srovnatelné situaci, a to z důvodu rasy, etnického původu, národnosti, pohlaví, sexuální orientace, věku, zdravotního postižení, náboženského vyznání, víry či světového názoru, i z důvodu státní příslušnosti.*”

(Antidiskriminační zákon č. 198/2009, 2008) Příkladem tedy může být situace, kdy bude udělena výpověď na základě změny víry. „*Nepřímou diskriminací se rozumí takové jednání nebo opomenutí, kdy na základě zdánlivě neutrálního ustanovení, kritéria nebo praxe je z některého z důvodů uvedených v § 2 odst. 3 osoba znevýhodněna oproti ostatním. Nepřímou diskriminací není, pokud toto ustanovení, kritérium nebo praxe je objektivně odůvodněno legitimním cílem a prostředky k jeho dosažení jsou přiměřené a nezbytné.*” (Antidiskriminační zákon č. 198/2009, 2008) Nepřímá diskriminace je mnohem hůře prokazatelná a většinou si postižený ani neuvědomí, že je diskriminován. Příkladem může být zákaz vstupu psů na kulturní akci, čímž je vyloučena návštěva hendikepovaného člověka s vodícím psem.

Pozitivní a negativní

Dělení na pozitivní a negativní diskriminaci je dělením dle dopadu na zaměstnance. Frekventovanějším jevem je diskriminační znevýhodňování, což je diskriminace negativní. Tím rozumíme znevýhodnění osoby nebo skupiny osob na základě faktorů uvedených výše, avšak výčet těchto faktorů není kompletní, protože je velmi obtížné, a dokonce i nemožné veškeré faktory vymezit. S pozitivní diskriminací neboli afirmativní akcí se můžeme setkat jen zřídka. Jedná se o snahu zvýhodnit domněle diskriminované jedince a zajistit jim rovné příležitosti. Toto jednání má jedno velké úskalí, kterým je možnost upínání se na jevy z minulosti a posuzování diskriminace na základě nich, a ne na základě aktuální situace. Můžeme mít tedy tendence odstraňovat znevýhodnění skupin tam, kde již ve skutečnosti není. (Gary Becker et al., 1982)

1.1.3 Diskriminace na trhu práce

Diskriminace před a po vstupu na trh práce

Na samotném trhu práce lze na diskriminaci pohlížet z mnoha hledisek. Například rozdělujeme diskriminaci na tu, ke které dochází před vstupem na trh práce, ta se nazývá pre-market discrimination a na post-market discrimination, ke které dochází až na samotném trhu práce. (McConnell, Brue, 1992) Příkladem pre-market discrimination je upřednostnění určitého pohlaví při výběrovém řízení, i když pohlaví nehraje žádnou roli při výkonu dané práce. Příkladem post-market discrimination je rozdílná mzda z důvodu pohlaví.

Druhy diskriminace na trhu práce

Dagmar Brožová ve svém díle *Diskriminace žen v ekonomické teorii* vybrané problémy vymezuje 4 hlavní druhy diskriminace, které se na trhu práce objevují.

- *Mzdová diskriminace* – mzdovou diskriminací rozumíme jev, kdy je dvěma jedincům vyplácená odlišná mzda za stejně efektivně a kvalitně vykonanou práci. Jedná se o druh post-market discrimination.
- *Zaměstnanecká diskriminace* – zaměstnaneckou diskriminaci definujeme jako ochotu či neochotu v zaměstnávání určité skupiny osob, i když jejich produktivita a kvalita práce je stejná. Jedná se o druh post-market discrimination.
- *Profesní diskriminace* – profesní diskriminace nastává tehdy, pokud zaměstnavatel nechce obsadit ženu do pozice, která je typická pro muže a naopak. Hlavní roli zde hrají předsudky a stereotypy. Jedná se o druh post-market discrimination.
- *Diskriminace v přístupu k lidskému kapitálu* – tato diskriminace se projevuje především při odpírání školení, praxí, stáží a jiných aktivit, které by vedly k zhodnocení lidského kapitálu. Jedná se o druh pre-market discrimination. (Brožová, 2006)

Rozdělení oborů zaměstnání na ryze mužské, ryze ženské a neutrální je na dnešním trhu práce běžný jev. K tomuto jevu dochází z důvodu tlaku některých zaměstnanců na zaměstnavatele. Příkladem toho může být neochota některých mužů pracovat na hierarchickém žebříčku pod ženou, tudíž dochází k vyčlenění některých oborů pouze pro muže. Následkem je vytlačování žen z určitého oboru. Naopak specificky ženské obory jsou přesyceny, na základě čehož klesají ženám mzdy. Tento jev se nazývá vytěšňovací diskriminace. (Boraas, Rodgers III., 2003)

Teorie diskriminačních preferencí

Jednu z nejvýznamnějších teorií o diskriminaci představil Gary Becker ve svém díle *The Economics of Discrimination*. Jedná se o teorii diskriminačních preferencí, dle které zaměstnavatelé, zaměstnanci nebo zákazníci mají určité preference. Tyto preference se projevují v neochotě zaměstnat, spolupracovat, a dokonce i nakupovat od subjektů patřící do určité skupiny. Vznikají na základě předsudků a preferencí diskriminujícího. K diskriminaci ze strany zaměstnavatele dochází tehdy, pokud zaměstnavatel nechce

spolupracovat s určitou skupinou i za předpokladu, že je v práci stejně efektivní jako skupina jiná. Zaměstnavatel se často uchyluje k statistické diskriminaci, což znamená, že jednotlivce posuzuje na základě charakteristiky skupiny do které patří, ne dle jeho skutečných výkonů a výsledků. Gery Becker svým modelem dokazuje, že postupem času dochází k vytlačení diskriminujících zaměstnavatelů z trhu, protože díky diskriminačnímu chování mají vyšší náklady nejen na hledání vyhovujícího zaměstnance, ale také na plat, který mu budou vyplácet. V dlouhém období realizují menší zisky než nediskriminující firmy, a dokonce díky svému chování mohou vykazovat i ztráty. Racionálně smýšlející zaměstnavatel od diskriminace ustoupí, pokud chce být konkurenceschopný na trhu práce. Z tohoto důvodu se v dlouhém období vyskytuje spíše diskriminace ze strany spolupracovníků, která se projevuje neochotou spolupracovat s určitou skupinou zaměstnanců. Dále se na trhu práce objevuje diskriminace ze strany zákazníku, kteří rozlišují různé skupiny zaměstnanců, od kterých jim je poskytována služba. Vyhýbají se určité skupině i za předpokladu, že by jim poskytla stejnou službu jako skupina jiná. (Becker, 1971)

Určení míry diskriminace

Změřit reálný výskyt diskriminace v praxi je velmi obtížné, protože správný model by musel obsahovat všechny proměnné lidského kapitálu. Každý člověk nabyt za svého života jiného vzdělání, různých zkušeností a dalších důležitých faktorů a může tedy vytvářet jinak hodnotnou a kvalitní práci. Dále je velmi komplikované měřit předsudky a subjektivní preference každého jedince, v tomto případě zaměstnavatele. Při vytváření modelu je velmi důležité neopomenout jiné ekonomické determinanty, které mohou mít na svědomí výkyvy mzdy, například hospodářské cykly, míru inflace, míru nezaměstnanosti a další. Při měření míry diskriminace hraje důležitou roli produktivita pracovníka a jeho lidský kapitál. Pokud zaměstnavatel upřednostní muže, který má vyšší lidský kapitál nebo vyšší produktivitu práce než žena, která se zároveň uchází o pracovní pozici, nediskriminuje, pouze volí racionálně. Ženy často mívají menší zkušenosti (například měřené na roky působení v daném oboru) z důvodu mateřské dovolené, na kterou většina z nich odchází. Dokonalý model pro měření míry diskriminace je tedy takřka nemožné vytvořit. Ekonomové používají modely zjednodušené, většinou míru diskriminace odhadují na základě rozdílné mzdy. Při svých odhadech zohledňují základní složky lidského kapitálu. (Mankiw, Taylor, 2011)

1.1.4 Legislativní rámec diskriminace v ČR

Diskriminační chování je na území České republiky ošetřeno Antidiskriminačním zákonem, který vymezuje právo na rovné zacházení a zakazuje diskriminaci v následujících situacích:

- „práva na zaměstnání a přístupu k zaměstnání, včetně pomoci poskytované Úřadem práce České republiky“
- „přístupu k povolání, podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti, včetně začleňování do profesního života“
- „pracovních, služebních poměrů a jiné závislé činnosti, včetně odměňování“
- „členství a činnosti v odborových organizacích, radách zaměstnanců nebo organizacích zaměstnavatelů, včetně výhod, které tyto organizace svým členům poskytují“
- „členství a činnosti v profesních komorách, včetně výhod, které tyto veřejnoprávní korporace svým členům poskytují“
- „sociálního zabezpečení“
- „přiznání a poskytování sociálních výhod“
- „přístupu ke zdravotní péči a jejího poskytování“
- „přístupu ke vzdělání a jeho poskytování, včetně odborné přípravy“
- „přístupu ke zboží a službám, včetně bydlení, pokud jsou nabízeny veřejnosti nebo při jejich poskytování“

Tento zákon považuje za diskriminaci mimo jiné i navádění k diskriminaci, sledování a obtěžování někoho. (Antidiskriminační zákon č.198/2009 Sb., 2008) Český Antidiskriminační zákon byl zpracován s odkazem na 3. článek Listiny základních práv a svobod: „*Základní práva a svobody se zaručují všem bez rozdílu pohlaví, rasy, barvy pleti, jazyka, víry a náboženství, politického či jiného smýšlení, národního nebo sociálního původu, příslušnosti k národnostní nebo etnické menšině, majetku, rodu nebo jiného postavení.*” (článek 3 Listina základních práv a svobod, 1993)

1.2 Krása

1.2.1 Fenomén krása – definice

Krása je dle slovníku Merriam – Webster (2018) definována jako určitá vlastnost nebo souhrn vlastností v osobě nebo ve věcech, které v nás vyvolávají potěšení našich smyslů, příjemně povznášejí mysl a vzbuzují pocit líbivosti. Z této definice plyne, že vnímání krásy je bezesporu velmi subjektivní. Shakespeare dokonce řekl, že krása tkví v očích pozorovatele. (Shakespeare, 2016) Vnímání krásy se liší napříč věkem, kulturou, pohlavím atd.

Krása není pouze novodobým fenoménem, jak se může zdát, hrála důležitou roli i v minulosti. Publilius Syrus řekl, že krásná tvář je němým doporučením. (Publilius Syrus, citace podle Stejskala, 1990) Aristoteles ze Stageiry pronesl, že krása je lepším doporučením než všechny listy. (Aristoteles, cit. podle Busetta, Fiorillo a Visalli, 2013) Sice se v minulosti ideály krásy diametrálně lišily od těch soudobých, ale je jisté, že krása byla vnímána i tehdy.

Krása je do jisté míry objektivní, ale zároveň může být velmi subjektivní. Je tvořena dvěma aspekty, biologickým a socioekonomickým. Přestože jsou určeny obecné předpoklady krásy, jako je výška, hustota vlasů, stav pleti a chrupu, každý má jiný vkus a může vidět krásu v něčem jiném. (Michael L. Smith – Úvod v knize Moc krásy, Pomáhá krása a atraktivita k životnímu úspěchu?, 2017)

1.2.2 Biologická perspektiva

Důležitou otázkou ve vztahu s fyzickým vzhledem jedince je, zda existují jednotné biologické znaky, které určují krásu. Například dle Karla Grammera existuje osm pilířů krásy: mladistvý vzhled, symetrie, průměrnost, znaky, které dokazují přítomnost sexuálních hormonů, stav pleti, stav vlasů, pohyb a přirozený tělesný pach. (Grammer, Oberzaucher, 2008)

Při posuzování krásy u žen je nejdůležitějším faktorem čistá pleť, dále husté vlasy. Bezchybná pleť a lesklé vlasy mohou být ukazatelem dobrého zdraví a správných hormonálních funkcí. (Fink, Grammer, Thornhill, 2001) Dále je velmi důležitá již

zmiňovaná symetrie obličeje a také to, zda je obličej běžný. Běžný ve smyslu nevymykající se normálům společnosti, bez extrémů. (Fink, Penton-Voak, 2002) Teorii o průměrném obličejí podpořila studie z roku 1990 (Langlois, Roggman, Rieser-Danner, 1990), která prokázala, že tvář, která byla utvořena složením a spojením několika tváří, byla respondenty hodnocena kladněji než tváře jednotlivé, posuzované zvlášť.

Na ideální postavu ženy jsou velmi rozporuplné názory, ideál se liší nejen v průběhu historického vývoje, ale také mezi kulturami, a dokonce se názor různí i mezi muži a ženami. Na toto téma vznikla studie, která se zabývá vývojem ideálu ženské krásy. V devatenáctém století byla za líbivou považována plnější postava s výraznými křivkami. Začátky dvacátého století byly ve znamení štíhlých postav, dokonce až postav chlapeckých. V polovině století došlo k velkému obratu a vzorem krásy a přitažlivosti se stala Marilyn Monroe, která měla velmi ženskou postavu tvaru přesýpacích hodin. Za vzor krásy byly však zároveň považovány i Grace Kelly a Audrey Hepburn, které byly velmi štíhlé a jemné. V šedesátých letech se stala symbolem krásy modelka Twiggy, která byla extrémně štíhlá. V osmdesátých letech se ideál ženské postavy přesunul z hubené postavy bez svalů k svalnaté fitness postavě. (Sarwer, Grossbart, Didie, 2003). Aktuální situace je taková, že trend není ucelen. Móda štíhlé postavy přetrvává, ale v posledních letech se přidává trend výrazných až přehnaných ženských křivek, kterých ženy mnohdy dosahují za pomoci plastických operací. Chirurgické zvětšení prsou již nevnímáme jako něco neobvyklého, ale k oblíbeným invazivním úpravám přibylo odstranění žeber a modelace hýždí pomocí silikonového implantátu. Tyto úpravy vedou k vytvoření postavy ve tvaru přesýpacích hodin, ale mnohokrát působí velmi nepřírodným dojmem. Další studii, která zkoumá ideál ženské postavy napsal Etcoff v roce 1999. Ve svém díle dokazuje, že i když se vzory ideální ženské postavy v minulosti lišily, měly velmi podobný poměr mezi pasem a boky. Ve své studii srovnával Audrey Hepburn a Marilyn Monroe, obě měly poměr mezi pasem a boky cca 0,7. Dokonce i svou hubenou postavou proslulá Twiggy měla tento poměr 0,73. (Hamplová, Hampl, Weidnerová, 2017) Je třeba zmínit, že zde nehraje roli pouze poměr mezi boky a pasem, ale také BMI, které se počítá na základě výšky a váhy.

Při posuzování krásy u mužů hraje důležitou roli dominance. Té můžou nasvědčovat určité rysy a charakteristiky obličeje, například výrazné lící kosti, výrazná brada a vyklenuté nadočnicové oblouky. Tyto znaky jsou vnímány jako charakteristické pro

dominantní muže. (Scott, 2013) Co se týče mužské postavy, ideálem by měl být tvar do písmene V, široká ramena a užší pas. Tyto proporce by měly být ukazatelem dobrého zdraví a kondice a zároveň dominance. (Braun, Bryan 2006)

Je třeba zdůraznit, že vnímání krásy může být různé napříč kulturami. Lze se domnívat, že se rozdíly postupem času smývají, a to díky rozšíření internetu a vlivu globalizace. Tento výzkum byl proveden na území České republiky a Slovenska, v práci bude předpokládáno, že ideály krásy jsou zde velmi podobné jako ve zbytku Evropy, západní Asii a severní Americe. Z tohoto důvodu je považováno za nepodstatné dále rozvíjet teorii odlišných pohledů na krásu mezi kulturami.

1.2.3 Měření krásy

Pokud chceme určit vliv krásy na ostatní aspekty našeho života, je potřeba jí změřit. Toto měření nebude úplně přesné, zejména díky subjektivitě. Moderní studie používají tři proměnné k určení proměnné krásy. Měření se skládá ze sebehodnocení respondenta, hodnocení porotou a BMI indexu respondenta. (Matějů, Hamplová, Hampl, Loužek, Weidnerová, Anýžová, Smith, 2017.) Podrobněji je toto téma rozebráno v praktické části, kde bude výpočet využit.

1.3 Ekonomie krásy

1.3.1 Historie a vývoj

Zhruba v sedmdesátých letech dvacátého století dosahoval svého vrcholu pozitivistický přístup k ekonomii. V této době zažívaly největší vřelost koncepty jako hypotéza racionálního očekávání nebo teorie efektivních trhů. V této době se v psychologii rozvíjí kritika nahlížení na člověka jakožto na člověka ekonomického. Stavební kámen k této kritice tvoří díla Daniela Kahnemana a Amose Tverského, které poukazují na to, že člověk se nechová pouze na základě racionálních podnětů, ale v jeho rozhodování hrají důležitou roli i emoce a další hůře predikovatelné motivy. Na základě tohoto podnětu začaly vznikat nové podobory ekonomie, které byly propojeny se společenskými vědami,

například psychologií, antropologií a sociologií. Mezi hlavní zástupce těchto podoborů patří behaviorální ekonomie, ekonomie štěstí a ekonomie krásy. (Kovanda, 2013)

Za průkopníky a zakladatele ekonomie krásy považujeme americké ekonomy Daniela S. Hamermeshe a Jeffa E. Biddla. Jako první začali zkoumat vliv atraktivity na mzdu. Jejich práce se stala inspirací k následujícím výzkumům a experimentům, které testovaly další zajímavé vztahy, například vliv atraktivity na úspěch při pracovním pohovoru nebo očekávanou produktivitu zaměstnance. Na následujících stranách budou představeny významné studie z oblasti ekonomie krásy, které budou seřazeny dle data vydání.

1.3.2 Empirické výzkumy

Beauty and the Labor Market – Daniel S. Hamermesh; Jeff E. Biddle

Tato studie se stala průkopnickou prací v oblasti ekonomie krásy. Byla vydána v prosinci roku 1994 ve vědeckém časopisu American Economic Review. Studie pojednává o analýze vlivu fyzické atraktivity na mzdu. Pro získání nezkresleného výsledku byly do modelu přidány další proměnné, a to vzdělání, věk, zdravotní stav a rodinný stav.

Autoři využili již sesbíraných dat na území Spojených států Amerických a Kanady. Data byla sesbírána pomocí interview a vzorek čítal 7000 respondentů. Respondenti byli rozděleni do pěti skupin dle jejich fyzické atraktivity, které byly ve volném překladu pojmenovány takto: překvapivě krásný/pohledný, dobře vypadající, průměrný vzhledem k svému věku, prostě vypadající a nevzhledný/ošklivý. Jelikož měli hodnotící tendence neuchylovat se k radikálnímu hodnocení a výsledky se pohybovaly především ve středních hodnotách, z pěti skupin se nakonec utvořily skupiny tři.

Výsledky studie ukázaly, že atraktivita respondenta má významný dopad na jeho mzdu. U mužů, označených za prostě vypadající či nevzhledné/ošklivé, byla prokázána pokuta 9 % hodinové mzdy. U mužů, označených jako nadprůměrně hezcí (překvapivě krásný/pohledný a dobře vypadající), byla prokázána prémie za krásu v hodnotě 5 % hodinové mzdy. U žen, označených za prostě vypadající či nevzhledné/ošklivé byla prokázána pokuta 5 % hodinové mzdy. U žen, označených jako nadprůměrně hezké (překvapivě

krásná/pohledná a dobře vypadající), byla prokázána prémie za krásu v hodnotě 4 % hodinové mzdy. Dle autorů je výše pokut vyšší než výše prémie převážně díky tomu, že na neatraktivitě a ošklivosti se většina lidí shodne, ale představy nadprůměrné krásy se mnohokrát hodně liší, vzhledem k různým preferencím. Studie prokázala, že nadprůměrní jedinci jsou více koncentrováni v pozicích, kde vzhled hraje důležitou roli, tedy v pracovních pozicích, v nichž jsou zaměstnanci vidět a v jejich práci hraje velkou roli přímý kontakt se zákazníkem.

Beauty, Productivity, and Discrimination: Lawyers' Looks and Lucre – Jeff E. Biddle, Daniel S. Hamermesh

Tato studie se zabývá vztahem mezi fyzickou atraktivitou absolventů práv a jejich mzdou po úspěšném dokončení jejich vzdělání. Jedná se o druhou významnou studii autorů původní průkopnické studie v oblasti ekonomie krásy – Daniela Hamermeshe a Jeffa Biddla. Byla publikována v lednu roku 1998 v časopisu Journal of Labor Economics, který se věnuje tématům týkající se trhů práce.

Vzorek byl tvořen 4400 absolventy právnické školy, sběr dat proběhl ve dvou obdobích. První část tvoří studenti, kteří započali své studium v letech 1969–1974 a absolvovali v letech 1971–1978. Druhou část tvoří studenti, kteří započali své studium v letech 1979–1984 a absolvovali v letech 1981–1988. Ke zhodnocení atraktivity sloužila jejich imatrikulační fotografie. Osmičlenná porota měla fotografie rozřadit do pěti vytvořených skupin, volně přeloženo jako nápadně hezký/krásný, nadprůměrně přitažlivý, průměrně přitažlivý, podprůměrně přitažlivý/prostý a ošklivý.

Výsledky studie neprokázaly diskriminaci ze strany zaměstnavatele, ale prokázaly diskriminaci ze strany klienta. V prvním roce po absolvování dostávají nadprůměrně krásní jedinci prémii za krásu pouze ve výši 3 % rozdílu v platu oproti podprůměrně krásným. V pátém roce po absolvování je tento rozdíl již 10 %. Dále studie porovnává výsledky ze soukromého a veřejného sektoru. Z průzkumu vyplývá, že atraktivnější jedinci jsou více zastoupeni v sektoru soukromém. Dále bylo prokázáno, že v soukromém sektoru je průměrná mzda právníků vyšší než v sektoru veřejném. Toto si autoři vysvětlují tím, že v soukromém sektoru jsou právníci najímáni klienty přímo, tudíž je zde prostor

pro prokázanou diskriminaci. Ve veřejném sektoru je právník zaměstnáván státem a klient právníka dostane přiděleného soudem, takže atraktivní právník nemá možnost využívat svou atraktivitu ku svému prospěchu. To je dle autorů vysvětlení přesunu atraktivních jedinců z veřejného sektoru do sektoru soukromého. K tomuto přesunu dochází většinou do deseti let od nástupu do zaměstnání. Tento vztah je dokázaný i v opačném směru. Jedinci podprůměrného vzhledu mají tendence odcházet ze soukromého sektoru do sektoru veřejného.

Why Beauty Matters – Markus M. Mobius, Tanya S. Rosenblat

Tato studie byla vydána v březnu roku 2006 ve vědeckém časopisu American Economic Review. Jedná se o experiment, který se zabývá vztahem fyzické atraktivity a úspěšnosti u pracovního pohovoru.

Samotný experiment probíhal od srpna 2002 do března 2003 na Univerzitě Tucumán v Argentině. Účastníci byli ze tří různých kampusů této univerzity a celkem proběhlo 33 sezení, při kterých byli zúčastnění rozděleni na dvě skupiny. První skupina představovala zaměstnavatele a druhá zaměstnance. Zaměstnanci měli vyřešit co nejvíce bludišť v čase 15 minut. Zaměstnavatelé byli rozděleni na 5 skupin podle množství informací, které byli schopni zjistit o zaměstnanci, díky různým druhům přijímacího řízení (telefonní hovor, video hovor, životopis s fotografií, výsledky z bludiště a osobní pohovor). Zaměstnavatel měl na základě získaných informací odhadnout produktivitu pracovníka a nabídnout mu odpovídající mzdu.

Prémie za krásu byla měřena zvlášť ve třech přenosových kanálech. Největší premie za krásu byla zjištěna u vizuálního kanálu, tedy v případě, kdy měl zaměstnavatel vizuální kontakt se zaměstnancem, ať už osobní nebo díky fotografii. Tato premie odpovídá 12-13 % mzdy. U orálního kanálu byla premie v intervalu 8,7 – 12,8 %. Autoři pro to mají vysvětlení takové, že atraktivnější jedinec je sebevědomější a díky tomu má lepší prezentační schopnosti. Třetím kanálem byl kanál důvěry, který spočíval v posuzování uchazeče na základě počtu vyřešených bludišť. V tomto případě byla premie za krásu pouze 4 %. Výsledky experimentu dokazují, že zaměstnavatelé mají sklon k odhadování produktivity zaměstnance na základě jeho vzhledu.

The Role of Beauty in the Labor Market – Philipp Kraft

Jednou z nejnovějších studií je výzkum Philipa Krafta, který je zároveň jeho disertační prací. Tuto práci vydal pod Univerzitou Karlovou v roce 2012, a i přestože se jedná o jeho disertační práci, tak je to práce uznávaná a velmi kvalitní. Byla vybrána především díky tomu, že zkoumá diskriminaci na základě vzhledu na evropském trhu práce. Autor zkoumá, zda dochází k diskriminaci na základě vzhledu už při výběru, kterého kandidáta pozvou na pohovor a kterého ne. Pro svůj experiment si vybral německý trh práce. Jednalo se o nabírání stážistů do zaměstnání s ekonomickým zaměřením. Autor si studentské stáže vybral záměrně, neboť tam mohl vytvořit velmi podobné životopisy, protože studenti mají obdobné vzdělání a zkušenosti. Snažil se tedy oprostít od dalších faktorů, které by mohly mít vliv na výsledek experimentu.

Na každou stáž byli vybráni dva kandidáti, kteří měli dopsud podobnou hodnotu lidského kapitálu, jejich životopisy se v zásadě lišily pouze fotografií. Vždy byl vybrán jeden životopis s atraktivnějším jedincem a druhý s méně atraktivním. Celkem zaslal 1980 smyšlených životopisů, to znamená, že autor reagoval na 990 nabídek stáží. Shromažďování dat probíhalo od srpna 2010 do dubna 2011. Výsledky tohoto experimentu ukázaly, že atraktivnější jedinci mají o 14 % vyšší šanci dostat se k pracovnímu pohovoru, a to jen na základě jejich fotografie v životopisu.

2. Praktická část

Tato část práce má za cíl analyzovat vztah mezi fyzickou atraktivitou a mzdou. Zprvu bude popsán průběh a metoda sběru dat, následně budou představeny proměnné, které byly využity při testování následujících hypotéz. Hlavní hypotézou je, že fyzická atraktivita zaměstnance má pozitivní vliv na výši jeho mzdy. Druhou, doplňující hypotézou je, že investice do vzhledu jsou pozitivně korelovány s atraktivitou jedince. Tyto vztahy jsou otestovány metodou nejmenších čtverců za pomoci programu Eviews.

2.1 Sběr dat

Při výběru vhodné metody výzkumu byly zvažovány dvě metody sběru dat. Za nejvhodnější by se dal považovat sběr dat v terénu neboli experiment. Ten bohužel nebylo možné realizovat, vzhledem k nedostatku času a díky nákladnosti tohoto postupu. Druhou možností bylo realizovat dotazníkové šetření, které je mnohem méně nákladné, ale přesto dokáže poskytnout cenné informace. Dotazník byl zveřejněn na sociální síti Facebook. Lze se domnívat, že využití sociálních sítí při dotazníkovém šetření je nejlepší volbou, zejména kvůli tomu, že se jedná o beznákladové řešení. Dalším důvodem pro volbu sociální sítě bylo to, že mnoho uživatelů této platformy, již nějakým způsobem sdílí své soukromé informace. Lze tedy předpokládat, že budou více ochotni odpovědět na kladené otázky, které jsou poměrně osobní. V dotazníku se objevily poněkud choulostivé otázky, týkající se mzdy a hmotnosti, následně bylo po respondentech vyžadováno vložení fotografie obličeje, kvůli výpočtu proměnné krása. Z těchto důvodů by se dala očekávat poměrně nízká návratnost vyplněných dotazníků. Tento předpoklad se naštěstí nevyplnil a po měsíci, kdy byl dotazník přístupný, bylo získáno celkem 138 odpovědí. Z tohoto počtu bylo vyřazeno 25 respondentů na základě falešné fotografie nebo chybějícího stěžejního údaje. Dále mezi vyřazenými byli 2 respondenti starší 60 let, kterým by jejich věk zkreslil BMI Index a tím i proměnnou krása. Po vyjmutí těchto neobjektivních respondentů byl získán dataset, jež čítal 113 respondentů. Na základě takto sesbíraných dat byl vytvořen model, který byl využit k otestování hypotéz. Jak již bylo avizováno výše, dotazníkové šetření bylo uskutečněno na sociální síti Facebook. Jedná

se o celosvětově nejrozšířenější sociální síť. V České republice si během prvního kvartálu roku 2017 získal 4,8 milionů uživatelů, kteří se přihlašují pravidelně každý měsíc. - (viz více Hušková, 2017). Z tohoto důvodu se dá považovat Facebook za širokou a volně přístupnou databázi respondentů a díky tomu se dá hovořit o statistickém výběru jako o náhodném a tuto platformu lze hodnotit jako vhodnou pro umístění dotazníku. Podrobnější složení respondentů bude provedeno v následující kapitole, která se bude zabývat rozbořem vysvětlujících proměnných.

2.2 Nezávislé proměnné

Na základě prostudované literatury byly do modelu vybrány 4 proměnné, které budou podrobněji popsány v nadcházející kapitole. Všechny proměnné byly nasbírané prostřednictvím vlastního dotazníkového šetření, jedná se o následující proměnné: pohlaví, věk, nejvyšší dosažené vzdělání a krásu respondenta.

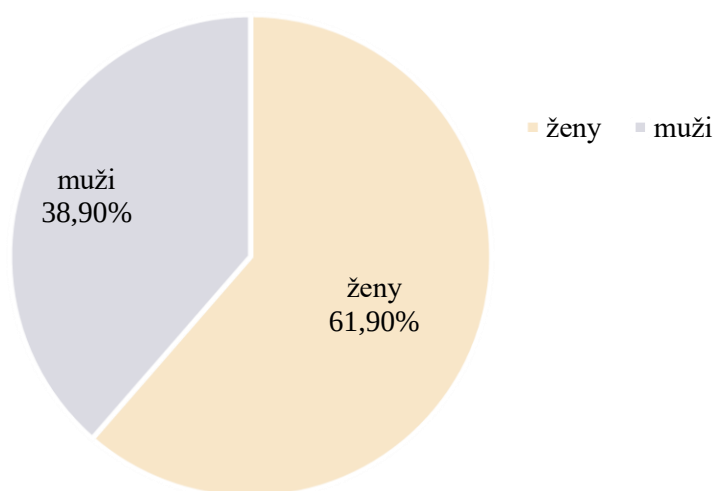
2.2.1 Pohlaví

Vliv pohlaví na mzdu je často diskutovaný jev a o diskriminaci na základě pohlaví vzniklo již mnoho studií. Významnou studií zkoumající diskriminaci v prostředí českého trhu práce je studie Diskriminace žen v ekonomické teorii vybrané problémy (Brožová, 2006), ve které byly popsány čtyři nejvýznamnější modely diskriminace na trhu práce. V práci dochází k odlišení diskriminace od ostatních faktů, které zapříčiňují nerovné výdělky mužů a žen. Touto tematikou se také zabývala Myslíková (2012), která měřila genderovou diskriminaci na území České republiky, Slovenska a Maďarska. Výsledky ukazují, že míra genderové diskriminace dosahuje 12 procentních bodů. Dle dat získaných z Českého statistického úřadu, v období od roku 2007 do konce roku 2017, byl průměrný medián hrubých mezd žen 18 914 Kč, avšak průměrný medián hrubé mzdy mužů byl 23 055 Kč. (Český statistický úřad, 2018) Díky těmto skutečnostem bylo nezbytné zařadit proměnnou pohlaví do modelu.

Složení respondentů z hlediska pohlaví

Konečný vzorek byl tvořen z 61,9 % ženami a 38,9 % muži (viz graf č.1). Zastoupení pohlaví je tedy poměrně nevyrovnané, ale lze se domnívat, že tato míra nevyváženosti je stále únosná. Výsledky měření rozdílu mezd mezi pohlavími jsou zaznamenány v tabulce č.1. Z tabulky vyplývá, že v dotazníkovém šetření dosahují respondenti mužského pohlaví vyšší mzdu, výsledky tedy korespondují s veřejným míněním.

Graf č. 1: Složení respondentů z hlediska pohlaví

Zdroj: graf vlastního zpracování

Tabulka č. 1: Přehled mzdy respondentů dle pohlaví

mzda / pohlaví	průměr	medián	maximum	minimum
ženy	30342.86	29000.00	65000.00	18000.00
muži	31918.60	30000.00	64000.00	17000.00

Zdroj: tabulka vlastního zpracování

2.2.2 Věk

Vliv věku respondenta na jeho mzdu je nejednoznačný. Na toto téma nevzniklo prozatím mnoho výzkumů. Mnohdy se setkáváme s názorem, že díky vyššímu věku má potenciální zaměstnanec možnost nasbírat více zkušeností, a tudíž investovat do svého lidského kapitálu. Díky investicím do lidského kapitálu roste i produktivita pracovníka. Lze předpokládat, že produktivita začne po dovršení určitého věku opět klesat. Dle mého úsudku, věk již není při tvorbě mzdy tolik směrodatný. Zkušenosti jsou samozřejmě cenné, ale lze se domnívat, že někteří absolventi mohou konkurovat zkušenějším kolegům například inovativností, zájmem o nové technologie nebo například znalostí cizích jazyků.

Složení respondentů z hlediska věku

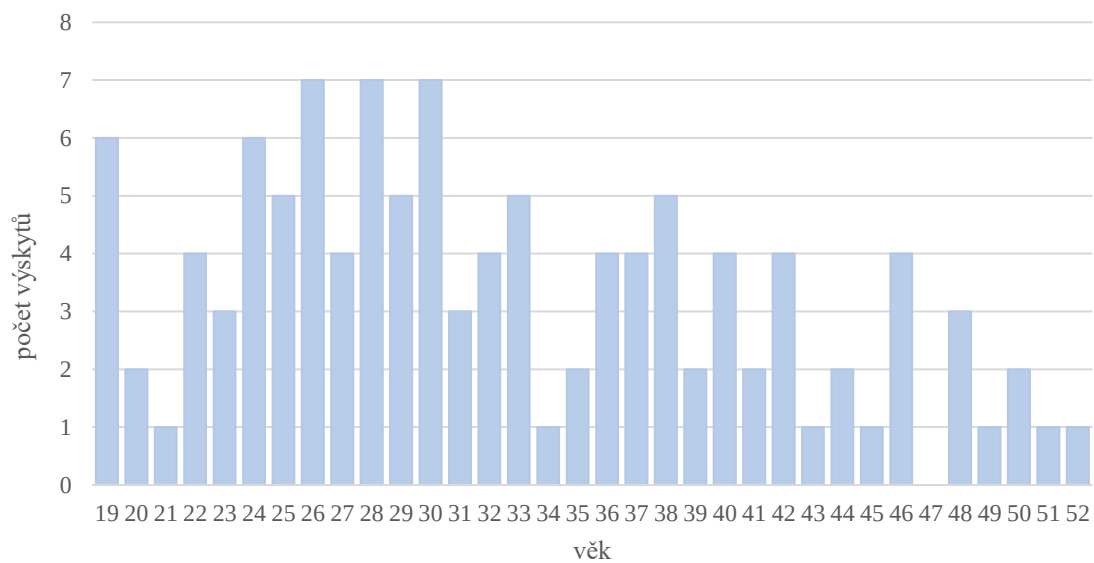
Struktura věku respondentů dotazníkového šetření je zaznamenána v tabulce č.2. Věk se pohyboval v intervalu od 19 do 52 let. Frekvence výskytu daného věku je zaznamenána do grafu č.2. Pro lepší přehlednost byl zpracován graf č.3, v kterém je věk rozdělen do intervalů po deseti letech.

Tabulka č. 2: Přehled věku respondentů

	průměr	medián	maximum	minimum
věk	32.37168	30.00000	52.00000	19.00000

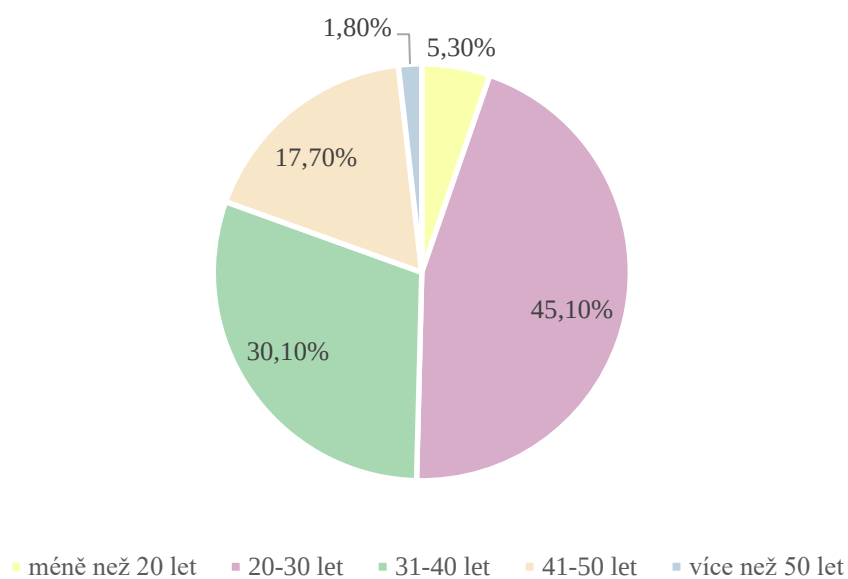
Zdroj: tabulka vlastního zpracování

Graf č. 2: Složení respondentů z hlediska věku

Zdroj: graf vlastního zpracování

Graf č. 3: Složení respondentů z hlediska věku v intervalech

Zdroj: graf vlastního zpracování

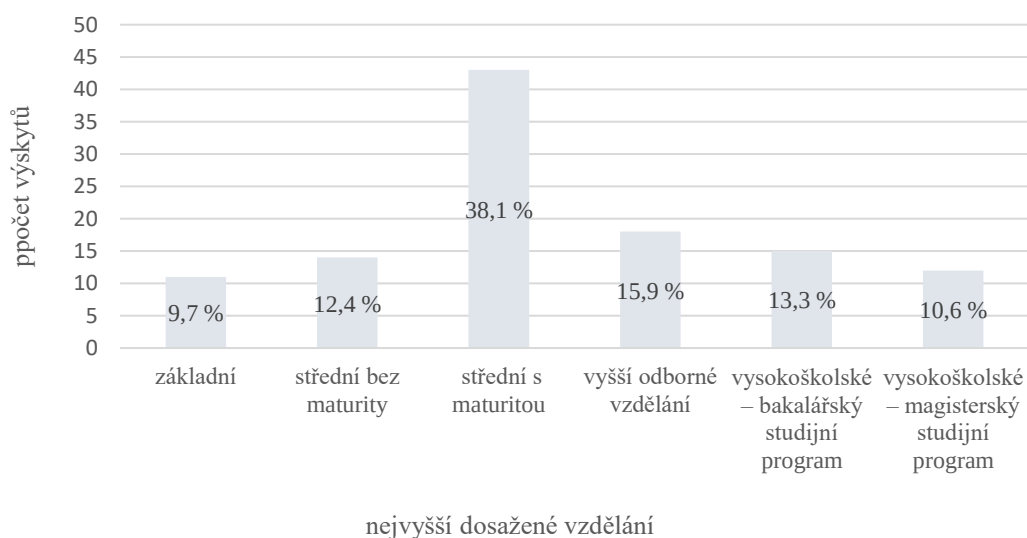
2.2.3 Vzdělání

Vliv vzdělání na mzdu je bezesporný. Dle Urbánka je délka vzdělání nejvíce důležitou složkou lidského kapitálu. (Urbánek, Maršíková & Hlínová, 2005) Pokud se jedinec vzdělává, investuje do svého kapitálu a díky tomu zvyšuje produktivitu své práce. Lze předpokládat, že je dokonce nejsilnějším a nejtypičtějším determinantem, ovlivňujícím finanční odměnu. Tato vysvětlující proměnná je rozdělena podle nejvyššího dosaženého vzdělání do pěti následujících kategorií: základní, střední bez maturity, střední s maturitou, vyšší odborné vzdělání, vysokoškolské – bakalářský studijní program a vysokoškolské – magisterský studijní program. Lze očekávat, že výše vzdělání se promítne do výše příjmu přímo úměrně.

Složení respondentů z hlediska nejvyššího dosaženého vzdělání

Strukturální složení respondentů dle nejvyššího dosaženého vzdělání je zaznamenáno v grafu č.4. Jednotlivé stupně vzdělání byly zastoupením poměrně vyvážené, jediná výrazná odchylka byla u středního vzdělání s maturitou. V této kategorii bylo zastoupení nejvyšší, konkrétně 38,1 %. Nejméně byly zastoupeny krajní póly, kterým zde odpovídá základní vzdělání a vysokoškolský - magisterský studijní program. Lze předpokládat, že toho rozložení vcelku odpovídá realitě.

Graf č. 4: Složení respondentů z hlediska vzdělání

Zdroj: graf vlastního zpracování

2.2.4 Krása

Předpokládaný vliv na mzdu není tolik zřejmý, jako například vliv vzdělání, avšak mnoho studií prokázalo, že vzezření a spokojenost sama se sebou determinuje náš příjem. Výše popsaná studie Beauty and the Labor Market od zakladatelů ekonomie krásy Daniela Hamermeshe a Jeffa Biddla, prokázala, že hodinová mzda nadprůměrně krásného muže je o 14 % vyšší než u neatraktivního muže. U žen je tento rozdíl 9 %. (Hamermesh, Biddle, 1994) Na území České republiky tento jev zkoumal Petr Matějů a Petra Anýžová. Ve své studii dospěli k závěrům, které prokazují vliv atraktivity na mzdu. Neatraktivní ženy dosahují průměrné mzdy 16 500 Kč, avšak velmi atraktivní ženy pobírají průměrnou měsíční mzdu ve výši 21 800 Kč. Příjmový rozdíl mezi neatraktivní a velmi atraktivní ženou vyjádřený v procentech je 27 %, u mužů je to pouze 9 %. (Matějů, Anýžová, 2017) Dá se tedy předpokládat, že proměnná mzda je závislá na proměnné krása. V kapitole Analýza vlivu atraktivity na mzdu bude tento vztah blíže prozkoumán a ověřen na základě vlastních dat.

Měření a kvantifikace proměnné krása

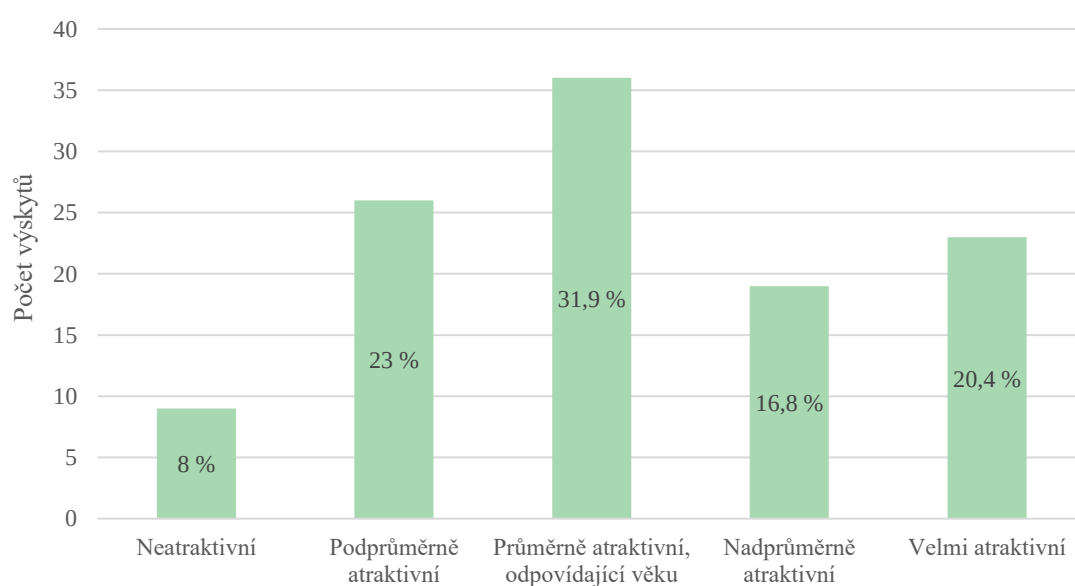
Sebehodnocení

Proměnná krása byla kvantifikována na základě tří faktorů. Prvním určujícím faktorem bylo sebehodnocení respondentů, kteří měli sami sebe objektivně zařadit na pětistupňové škále krásy. Jednotlivé stupně byly pojmenovány následovně: velmi atraktivní nadprůměrně atraktivní, průměrně atraktivní/odpovídající věku, podprůměrně atraktivní a neatraktivní. Každé kategorii byl přiřazen určitý počet bodů. Krajnímu pólu, kategorii neatraktivní odpovídal 1 bod, kategorii podprůměrně atraktivní odpovídaly 2 body, průměrně atraktivní byli ohodnoceni 3 body, nadprůměrně atraktivní získali 4 body a krajní kategorii velmi atraktivní bylo přiřazeno bodů 5. Proměnná sebehodnocení tedy nabývala hodnot v rozmezí od 1 do 5.

Složení respondentů z hlediska sebehodnocení

Lze předpokládat, že se respondenti nebudou uchýlovat k sebehodnocení v extrémních hodnotách. Tato predikce se z části vyplnila. Nejméně respondentů (8 %) se označilo jako neatraktivní a nejvíce respondentů (31,9 %) se označilo za průměrně atraktivní/ odpovídající věku. Obě tyto skutečnosti korespondují se zmíněným předpokladem. Na druhou stranu jako velmi atraktivní se označilo 20,4 % respondentů, čímž byla tato teorie z části vyvrácena. Rozložení respondentů dle sebehodnocení je relativně rovnoměrné. Za atraktivnější než, je průměr se považuje 37,2 % respondentů a za ošklivější, než je průměr se považuje 31 %. Tento přehled se nachází v grafu č.5.

Graf č. 5: Složení respondentů z hlediska sebehodnocení

Zdroj: graf vlastního zpracování

Hodnocení pětičlennou porotou

Druhým faktorem, ovlivňující výslednou proměnnou, bylo zvoleno hodnocení fotografie respondenta pětičlennou porotou. Výběr zastoupení pohlaví v porotě byl proveden na základě jedné otázky z dotazníkového šetření, která se týkala pohlaví přímého nadřízeného. Z této otázky vyplynulo, že v 38,1 % případů je přímým nadřízeným žena a v 61,9 % je přímým nadřízeným muž. Do poroty byli tedy zvoleni tři muži a dvě ženy, aby poměr odpovídal zastoupení ve vedoucích pozicích. Lze předpokládat, že představa krásy se bude s věkem měnit, z toho důvodu byli porotci zvoleni ve věku 25, 29, 37, 44 a 52 let. Díky těmto opatřením lze očekávat výsledky, které budou co nejméně zkresleny nevhodným výběrem poroty.

Tato metoda má však svá úskalí. První vyplývá z hodnocení pouze na základě fotografie, respondent může být fotogenický nebo mít v životopisu kvalitně zpracovanou fotografii, což samozřejmě může výsledky zkreslit. Ideální by byla kombinace fotografie a videa, tato verze by byla samozřejmě velmi nákladná a lze předpokládat, že by byla velmi náročná na realizaci. Další problém byl shledán v tom, že pozice porotce je na hraně politické korektnosti, označit někoho za ošklivého může být velmi nepříjemné. Lze tedy předpokládat, že se porotci nebudou chtít uchýlovat k udělování extrémních hodnot. Z tohoto důvodu jim bylo připraveno schéma, do kterého umisťovali fotografie. Schéma bylo sestavené tak, aby se porotci nemohli uchýlit pouze ke středovému, neutrálnímu hodnocení a byli nuceni fotografie mezi sebou porovnávat.

Bodování probíhalo na základě stejných principů jako při sebehodnocení respondenta (kategorii neatraktivní odpovídal 1 bod, kategorii podprůměrně atraktivní odpovídaly 2 body, průměrně atraktivní byli ohodnoceni 3 body, nadprůměrně atraktivní získali 4 body a krajní kategorii velmi atraktivní bylo přiřazeno bodů 5). Výsledkem bylo 5 nezávislých bodových ohodnocení každé fotografie. Z těchto výsledků byla metodou aritmetického průměru získána jedna výsledná hodnota, která nabývala hodnot od 1 do 5. Tato proměnná byla označena jako hodnocení porotou.

Body Mass Index (BMI)

Zohlednění tělesné hmotnosti se jeví jako nezbytná součást výpočtu proměnné krásy. Studie *The Skinny on Success: Body Mass, Gender and Occupational Standing Across the Life Course* prokazuje, že lidé, kteří trpí nadváhou dosahují nižších příjmů. (Glass, Haas, Reither, 2010) Z toho důvodu byl třetím faktorem, určující výslednou proměnou krásy, určen Body Mass Index, pro který budu dále využívána zkratka BMI. BMI je celosvětově uznávaný a používaný index tělesné hmotnosti. Tato metoda slouží k určení míry nadváhy či podváhy. Díky jednoduchosti výpočtu je tato metoda velmi oblíbená a hodně využívaná, i když její výsledky nejsou zcela bezchybné. (Poděbradská, 2011, str. 51) Index se vypočítá jako podíl tělesné hmotnosti (kg) a výšky(m), výška se ve vzorci umocňuje na druhou.

$$\text{BMI} = \frac{\text{váha}}{(\text{výška})^2}$$

Výslednou hodnotu lze vyhledat v tabulce, která je stanovena Světovou zdravotnickou organizací. Podle této tabulky proběhne zařazení respondenta do jednotlivého pásma.

Tabulka č. 3: Kategorie tělesné konstituce na základě BMI indexu

BMI (kg/m ²)	kategorie	zdravotní riziko
<18,5	podváha	zvýšené
18,5 - 24,9	normální váha	minimální
25,0 - 29,9	nadváha	zvýšené
30,0 - 34,9	obezita I. stupně	vysoké
35,0 - 39,9	obezita II. stupně	vysoké
> 40	obezita III. Stupně	velmi vysoké

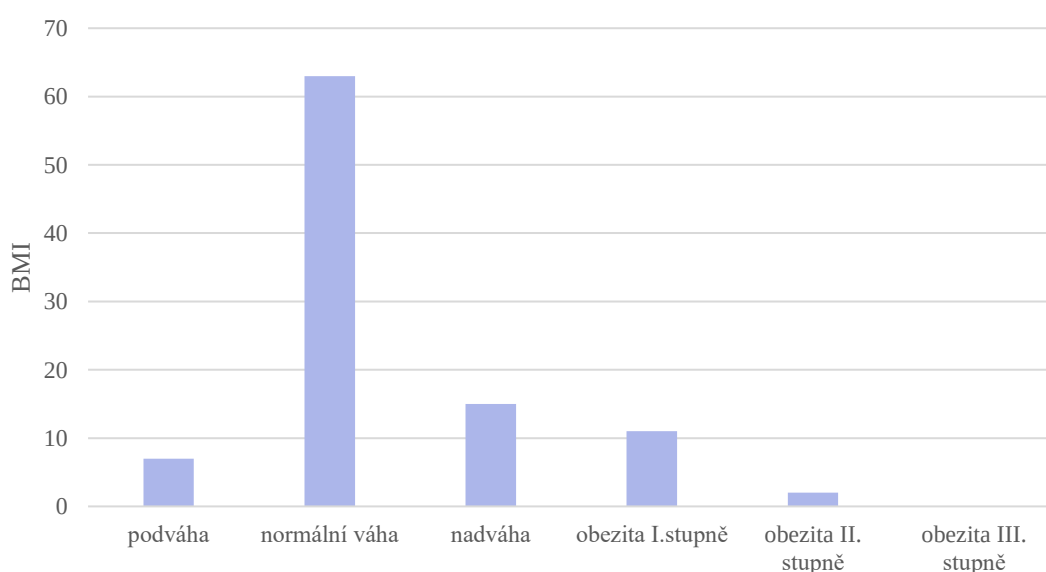
Zdroj: Tabulka vlastního zpracování, na základě dat ze Světové zdravotnické organizace

Činit rozhodnutí pouze na základě výsledků, které přináší tato metoda není vhodné, protože výsledek je pouze orientační. Důvodem je, že tento model nepřihlíží k množství svalové a tukové tkáně, věku a pohlaví. Například u sportovců, jejichž tělo je tvořeno větším množstvím svalové hmoty, může BMI vykazovat velice zavádějící odhad tělesné konstrukce. Dle tabulky č.3 mohou spadat až do kategorie obezita I. stupně. Další častou chybou tohoto modelu je skutečnost, že někdy nedokáže odhalit obezitu. Tento jev nastává, pokud respondent nemá alarmující hmotnost.

Složení respondentů z hlediska Body Mass Indexu

Z dotazníkového šetření byly získány informace ohledně váhy a výšky respondenta. Pomocí vzorce uvedeného výše, byl vypočítán jejich Body Mass Index. Pro přehlednost získaných výsledků je vytvořen graf č.6, který zobrazuje četnost zastoupení v jednotlivých kategoriích. Nejvíce respondentů spadlo do kategorie normální váha, dále byly kategorie sestupně zastoupeny v tomto pořadí nadváha, obezita I. stupně, podváha, obezita II. stupně. Kategorie obezita III. stupně nebyla respondenty zastoupena vůbec. Nejnižší BMI měl hodnotu 17,04 a nejvyšší 36,68. Průměrný BMI index měl hodnotu 24,05, která se nachází na horní hranici kategorie normální váha. Tento přehled je zpracovaný v tabulce č.4.

Graf č. 6: Složení respondent z hlediska Body Mass Indexu

Zdroj: graf vlastního zpracování

Tabulka č. 4: Přehled Body Mass Indexu respondentů

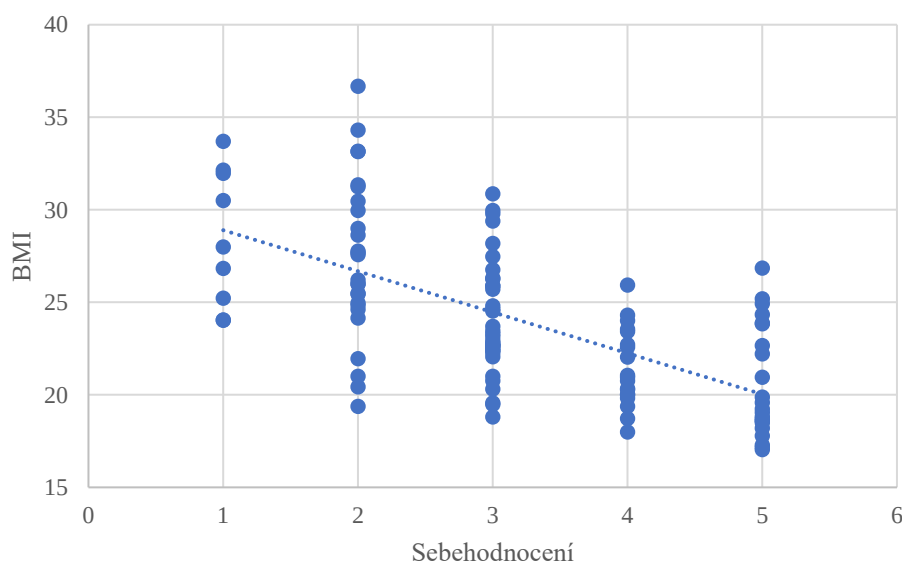
	průměr	medián	maximum	minimum
BMI	24.05212	23.54788	36.68410	17.04330

Zdroj: tabulka vlastního zpracování

Vztah BMI indexu a sebehodnocení respondenta

BMI index nabývá pouze orientačních hodnot a nemusí být tudíž směrodatný, z toho důvodu bylo zkoumáno, zda bude, i přes nedokonalosti modelu, viditelný vztah BMI indexu a sebehodnocení respondentů. Hlavním cílem bylo zjistit vztah mezi BMI indexem a sebehodnocením především u respondentů, kteří se nacházejí v kategorii podváha. Z tohoto důvodu byl vytvořen graf č.7, ve kterém jsou bodově zaneseny hodnoty BMI indexu a sebehodnocení respondentů. Sebehodnocení je zaneseno ve stejném kódování, které bylo použito již výše. Může nabývat hodnot od 1 do 5, kdy 1 znamená neatraktivní a 5 odpovídá hodnocení velmi atraktivní.

Graf č. 7: Vztah sebehodnocení respondentů a jejich BMI Indexu

Zdroj: graf vlastního zpracování

Z grafu lze vypořádat záporný vztah BMI indexu a sebehodnocení. Z přímky, která určuje trend, je možné vyčíst, že s klesajícím BMI sebehodnocení roste, a to i v případě, že BMI klesne do hodnot, které představují podváhu. Tato skutečnost by se dala objasnit normativním tlakem společnosti.

Kvantifikace proměnné krásy

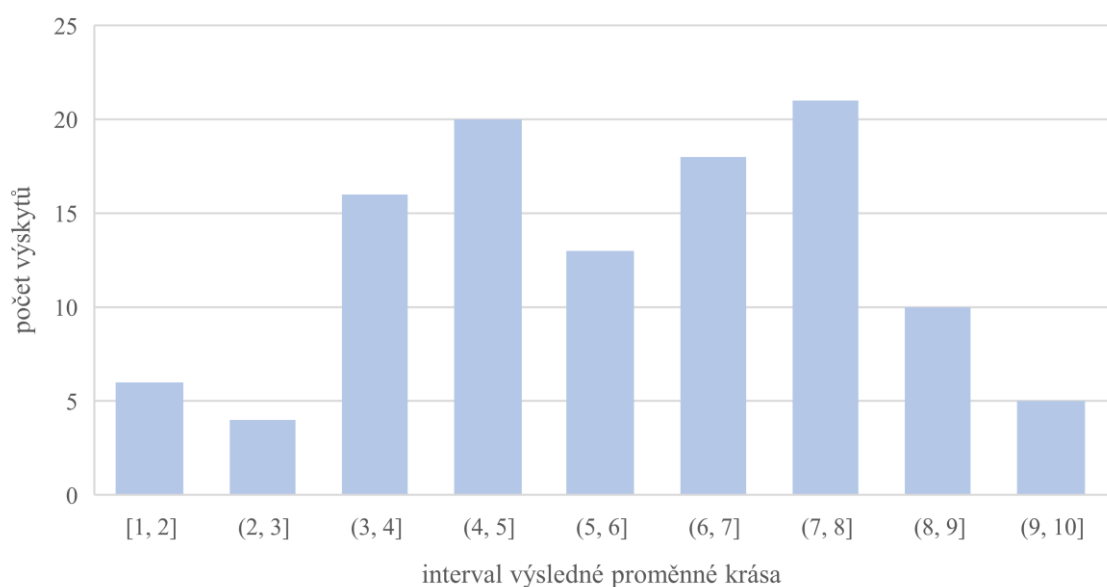
Výsledná proměnná krásy bude tedy počítána na základě výše zmíněných veličin. Do vzorce je potřeba zahrnout sebehodnocení respondenta, hodnocení pětičlennou porotou a odchylku od ideální váhy, měřenou pomocí BMI indexu. Vzorec pro proměnnou krásy (K) bude určen jako součet sebehodnocení respondenta (R) a průměru hodnocení poroty (P), od tohoto součtu bude následně odečten rozdíl od intervalu optimálního BMI, tento rozdíl je dělen konstantou (k), která nabývá hodnoty 2. Jedná se o zprůměrování vzdálenosti od ideálního BMI, které bylo využito pro zmírnění dopadu neideálního BMI indexu. Pokud by byla odečtena celá odchylka, BMI by měl přílišný dopad na výslednou proměnnou. Na základě grafu č.7 lze předpokládat, že by to nebylo vhodným řešením. Obzvláště pokud je předpokládáno, že lidé s podváhou jsou hodnoceni jako atraktivní nejen sami sebou, ale také širokou veřejností. Jejich výsledná krásy by utrpěla, i když by to pravděpodobně neodpovídalo reálnému vnímání krásy. Na druhou stranu, pokud bude BMI index v hodnotě 35, to znamená, že se bude nacházet na zlomu kategorie obezity I. a II. stupně, rozdíl od ideálního BMI bude 10 (35-25). Pokud tuto hodnotu vydělíme konstantou k, vyjde číslo 5, které bude odečteno od součtu hodnocení. Tuto penalizaci lze hodnotit jako dostatečnou.

$$K = S + \frac{P_1+P_2+P_3+P_4+P_5}{5} - \frac{\Delta BMI}{2}$$

V grafu č.8 lze pozorovat rozdělení respondentů dle výsledné proměnné krásy. Data jsou pro přehlednost rozdělena do stejně širokých intervalů. Celkové hodnocení je přirozeně rozptýlené. Zastoupení extrémních hodnot je nižší než zastoupení středových hodnot, ale i přesto jsou hodnoty porovnatelné mezi sebou. Cílem bylo vyvarování se malého rozptylu výsledné proměnné. Z těchto důvodů proběhlo zavedení podmínky při hodnocení porotou, tato podmínka byla blíže popsána v kapitole Hodnocení porotou.

V tabulce č.5 jsou zaznamenána data, týkající se extrémních hodnot, průměru a mediánu. Extrémní hodnoty zde nabývají hodnot 1 a 10. Nejnižší hodnota, kterou mohl respondent obdržet není jasně určena. Pokud by se sám ohodnotil jako neatraktivní, porotci by ho také zařadili do kategorie neatraktivní, získal by 2 body. Od této hodnoty by se následně odečetla případná odchylka od ideální váhy. Tato odchylka určí finální minimální možnou hodnotu. Zde byla nejnižší nabytá hodnota 1, tímto číslem byli ohodnoceni nejméně atraktivní jedinci, naopak 10 bodů mohli získat pouze ti, kteří sami sebe ohodnotili jako velmi atraktivní, také od všech porotců získali hodnocení velmi atraktivní, navíc nebyli penalizováni žádnou odchylkou od ideální váhy. Maximální hodnoty nabylo 5 respondentů. Průměr a medián je 6, tato skutečnost opět indikuje rovnoměrné rozptýlení.

Graf č. 8: Složení respondentů z hlediska celkové krásy

Zdroj: graf vlastního zpracování

Tabulka č. 5: Složení respondentů z hlediska celkové krásy

	průměr	medián	maximum	minimum
krása	6	6	10	1

Zdroj: tabulka vlastního zpracování

2.3 Závislá proměnná

V modelu je na pozici regresoru neboli závislé proměnné použita proměnná mzda.

Data byla získána na základě dotazníkového šetření

2.3.1 Mzda

Proměnná mzda je vytvořená na základě mezd a platů, které respondenti uvedli do dotazníkového šetření. Mzdou se rozumí peněžité plnění nebo plnění peněžité hodnoty (naturální mzda) poskytovaná zaměstnavatelem zaměstnanci za práci. (Zákoník práce, § 109, odst. 2 zákona č. 262/2006) Plat je definován jako peněžité plnění poskytované za práci zaměstnanci zaměstnavatelem, kterým je buďto stát, územní samosprávný celek, státní fond, příspěvková organizace, jejíž náklady na platy a odměny za pracovní pohotovost jsou plně zabezpečovány z příspěvku na provoz poskytovaného z rozpočtu zřizovatele, nebo z úhrad podle zvláštních právních předpisů, školská právnická osoba zřízená Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, krajem, obcí nebo dobrovolným svazkem obcí podle školského zákona, nebo regionální rada regionu soudržnosti. (Zákoník práce, § 109, odst. 3 zákona č. 262/2006) Při sběru dat nebylo zohledněno, zda se jedná o mzdu nebo o plat. Data jsou agregována v jedné proměnné s názvem mzda. Na základě nastudované literatury lze předpokládat, že diskriminace na základě krásy by se měla projevit především u zaměstnanců v soukromém sektoru. Ve státním sektoru, kde jsou platy určeny na základě daných platových tříd, není tolik prostoru pro diskriminační chování. Lze se tedy domnívat, že rozdělení respondentů a pozorování vlivu krásy na mzdu a plat v obou sektorech by mohlo přinést přesnější výsledky o diskriminaci na trhu práce.

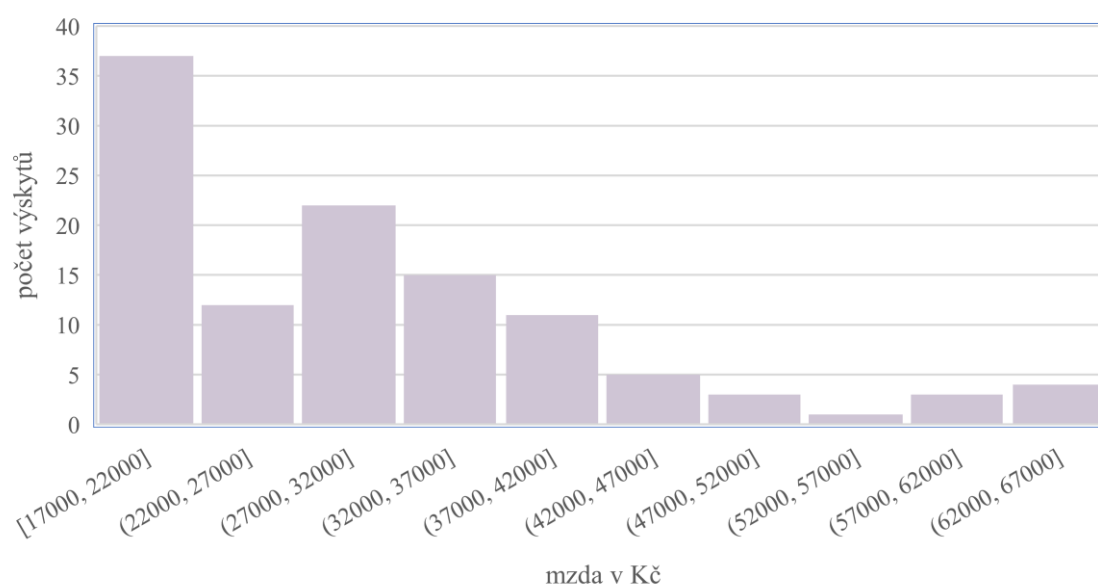
Složení respondentů z hlediska mzdy

Z dotazníkového šetření byly získány informace ohledně hrubé mzdy všech dotazovaných respondentů. Byla zvolena metoda vepsání konkrétní sumy, namísto zvolení intervalu. Pokud by byly mzdy získány pouze v intervalech, smyly by se mezi respondenty drobné rozdíly a vlivy by byly hůře pozorovatelné. Při grafickém zpracování byla data rozdělena do intervalů po 5000 Kč. Tento krok byl učiněn kvůli lepší přehlednosti a je zaznamenán v grafu č.9. Nejvíce respondentů dostává hrubou měsíční mzdu v rozmezí 17 000 – 22 000 Kč. Lze předpokládat, že distribuce mzdy se bude

podobat normálnímu rozdělení, avšak vývoj spíše připomíná konvexní křivku. Průměrná mzda respondentů byla v hodnotě téměř 31 000 Kč. Pro srovnání, dle dat Českého statistického úřadu za rok 2017, průměrná hrubá mzda činila 29 504 Kč. (Český statistický úřad, 2018) V tabulce č.6 se nalézá přehled minima a maxima mezd, minimum činí 17 000 Kč a maximum 65 000 Kč. Medián mezd činil 29 000 Kč. Výhodou mediánu je, že není ovlivněn extrémními hodnotami. V tomto případě je však velmi blízký průměru mezd.

Otázka týkající se mzdy je velmi osobní a odpovědi mohou být zkreslené, avšak díky porovnání naměřeného průměru hrubé mzdy s průměrem reálné hrubé mzdy za rok 2017, výsledky průzkumu lze považovat za odpovídající realitě a vhodné k dalšímu použití.

Graf č. 9: Složení respondentů z hlediska mzdy

Zdroj: graf vlastního zpracování

Tabulka č. 6: Přehled respondentů z hlediska mzdy

	průměr	medián	maximum	minimum
mzda	30 942.48	29 000	65 000	17 000

Zdroj: tabulka vlastního zpracování

2.4 Analýza vlivu atraktivity na mzdu

2.4.1 Hlavní testovaná hypotéza

Na základě formulovaného cíle práce, kterým je prozkoumat vztah atraktivity subjektů na trhu práce a jejich mzdy, byla formulována následující hypotéza: Fyzická atraktivita zaměstnance ovlivňuje jeho mzdu.

Model

Regresní model byl odhadnut pomocí metody nejmenších čtverců. V následujícím textu bude pro tuto metodu využívána zkratka OLS.

Vysvětlovanou proměnou je mzda, tento regresor byl podroben logaritmické transformaci. Z toho důvodu budou výsledné vztahy s nezávislými proměnnými vycházet v procentech a interpretace výsledků bude příjemnější. V modelu byly použity následující vysvětlující proměnné. Krása, která nabývá hodnot od 1 do 10. Věk, který nabývá hodnot od 19 do 52. Proměnná pohlaví, pro jejíž kvantifikaci bylo použito kódování. Číslem jedna jsou označeny ženy a číslem 0 muži. Vzdělání je kategoriální proměnná, díky tomu by nebylo možné aplikovat regresní analýzu. Je tedy nutné nejprve vytvořit dummy proměnné pro každý stupeň vzdělání. Díky tomuto kroku v modelu vznikla dokonalá multikolinearita a matice se stala singulární. K singulární matici není možné udělat matici inverzní, takže není možné provést odhad pomocí metody nejmenších čtverců. Z toho důvodu došlo k odstranění jedné dummy proměnné, která se stala součástí konstanty. Výsledkem bylo 5 dummy proměnných, které odpovídaly následujícím stupňům vzdělání: vzdeleni2 = střední bez maturity, vzdeleni3 = střední s maturitou, vzdeleni4 = vyšší odborné vzdělání, vzdeleni5 = vysokoškolské – bakalářský studijní program a vzdeleni6 = vysokoškolské – magisterský studijní program. Před odstraněním jedné dummy proměnné existovala i proměnná vzdeleni1, která odpovídala základnímu vzdělání. V následujících modelech je již zahrnuta v konstantě.

Regresní závislost se dá matematicky vyjádřit následovně:

$$Y_i = \beta_0 + \beta_1 * X_i + \varepsilon_i$$

Kde Y odpovídá vysvětlované proměnné, β_0 a β_1 jsou neznámé parametry. X_i odpovídá naměřené hodnotě dané vysvětlující proměnné a ε_i značí náhodnou chybu.

Na základě toho byly proměnné vyjádřeny v následující rovnici jednoduché lineární regrese:

$$\text{Log}(mzda) = \beta_0 + \beta_1 * krasa + \beta_2 * pohlavi + \beta_3 * vek + \beta_4 * vzdelani + \varepsilon$$

Tabulka č. 7: Regresní analýza pomocí metody OLS

Dependent Variable: LOG(MZDA)

Method: Least Squares

Date: 05/04/18 Time: 00:26

Sample: 1 113

Included observations: 113

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	9.361922	0.129577	72.25012	0.0000
KRASA	0.104864	0.010015	10.47019	0.0000
POHLAVI	-0.049076	0.042285	-1.160611	0.2485
VEK	8.43E-05	0.002590	0.032541	0.9741
VZDELANI2	0.222737	0.086850	2.564621	0.0118
VZDELANI3	0.200240	0.072486	2.762477	0.0068
VZDELANI4	0.404766	0.083786	4.830932	0.0000
VZDELANI5	0.539807	0.085479	6.315059	0.0000
VZDELANI6	0.662117	0.091702	7.220317	0.0000
R-squared	0.665496	Mean dependent var	10.27441	
Adjusted R-squared	0.639765	S.D. dependent var	0.356713	
S.E. of regression	0.214098	Akaike info criterion	-0.168471	
Sum squared resid	4.767145	Schwarz criterion	0.048755	
Log likelihood	18.51862	Hannan-Quinn criter.	-0.080323	
F-statistic	25.86348	Durbin-Watson stat	1.171470	
Prob(F-statistic)	0.000000			

Zdroj: tabulka vlastního zpracování pomocí programu Eviews

Při sestavení modelu je vyžadována statistická významnost modelu jako celku, ale zároveň také všech testovaných parametrů. Statistickou významnost lze určit na základě p-value. Tato hodnota určuje nejvyšší hladinu testu významnosti, který obecně označujeme α , při které se nulová hypotéza nezamítá. Při testování statistické významnosti parametrů nulová hypotéza zní, že parametr je statisticky nevýznamný. Hladina významnosti neboli α byla určena na 5 %, na základě této informace budou p hodnoty porovnávány s hodnotou 0,05.

F statistika, která určuje významnost celého modelu je 0, tudíž byla zamítnuta nulová hypotéza o nevýznamnosti celého modelu na 5 % hladině významnosti. Stejným způsobem byla otestována statistická významnost všech parametrů v modelu. Proměnná *krása* má p-value $< \alpha$, tudíž byla zamítnuta nulová hypotéza o nevýznamnosti daného koeficientu na 5 % hladině významnosti. *Vzdelani2*, *vzdelani3*, *vzdelani4*, *vzdelani5*, *vzdelani6* mají p-Value $< \alpha$, tudíž byla zamítnuta nulová hypotéza o nevýznamnosti daných koeficientu na 5 % hladině významnosti. Proměnná *pohlaví* má p-value $> \alpha$, tudíž nebyla zamítnuta nulová hypotéza o nevýznamnosti daného koeficientu na 5 % hladině významnosti a lze předpokládat statistickou nevýznamnost proměnné *pohlaví*. Proměnná *věk* má p-value $> \alpha$, tudíž nebyla zamítnuta nulová hypotéza o nevýznamnosti daného koeficientu na 5 % hladině významnosti a lze předpokládat statistickou nevýznamnost proměnné *pohlaví*.

Koeficienty *věk* a *pohlaví* tedy vyšly statisticky nevýznamné na 5 % hladině významnosti, proto lze předpokládat, že nemají statisticky významný vliv na vysvětlovanou proměnnou. Pokud je model jako celek statisticky významný, lze ho považovat za vhodný, je ale vhodné vypustit nevýznamné regresní parametry a celý odhad opakovat pouze se statisticky významnými proměnnými. (Sedláčik, Neubauer, Kříž, 2016).

Na základě těchto znalostí došlo k vyhotovení jedné shrnující tabulky, ve které budou obsaženy výsledky třech samostatných modelů. První bude již zmíněný se všemi proměnnými, druhý bude po vypuštění proměnné *věk* a poslední po vypuštění proměnných *věk* a *pohlaví*. U všech možností bude provedena regresní analýza pomocí metody nejmenších čtverců a dále budou otestovány na splnění všech Gauss-Markových

předpokladů. Tabulka č.8 bude sloužit pro srovnání modelů. Nejvhodnější z nich bude představen a interpretován. Na závěr na něm bude demonstrováno testování na Gauss-Markovy předpoklady, které budou zároveň podpořeny obecným teoretickým rámcem. Nejvhodnější model bude k naleznutí v samotné stati této práce, zbylé modely a jejich testy budou umístěny v příloze, kvůli zpřehlednění práce.

Tabulka č. 8: Srovnání 3 modelů pomocí metody OLS

Variable	OLS_1	OLS_2	OLS_3
C	9.361922***	9.365006***	9.340373***
KRASA	0.104864***	0.104775***	0.103641***
POHLAVI	-0.049076	-0.049219	
VEK	0.0000843		
VZDELANI2	0.222737**	0.223040**	0.218994***
VZDELANI3	0.20024***	0.200340***	0.201154***
VZDELANI4	0.404766***	0.405333***	0.403728***
VZDELANI5	0.539807***	0.540069***	0.545103***
VZDELANI6	0.662117***	0.662756***	0.669647***
R2	0.665496	0.665492	0.661087
R2adj	0.639765	0.643192	0.641903
Prob(F-statistic)	0.0000	0.000000	0.0000
LM-test (p-value)	0.4666	0.4633	0.5927
B-G test (p-value)	0.1854	0.1433	0.0731
J-B test (p-value)	0,7848	0.7823	0.7976

* $\alpha=0.1$; ** $\alpha=0.05$; *** $\alpha=0.01$

Zdroj: tabulka vlastního zpracování pomocí programu Eviews

Vzhledem k tomu, že žádný z těchto tří odhadů nebyl zatížen heteroskedasticitou, či autokorelací a rezidua měla normální rozdělení, bude nejvhodnější model zvolen na základě nejvyšší hodnoty upraveného koeficientu determinace R_{2adj} . Ten stejně jako klasický koeficient determinace R_2 popisuje podíl celkové variability závislé proměnné, který se podařilo tímto modelem vysvětlit. Na rozdíl od R_2 zohledňuje i počet proměnných, které jsou v modelu zahrnuty. Co se týče kvality finálních odhadů, je vhodnější ponechat proměnnou v modelu, i v případě, že do něj nepatří, nežli proměnnou chybně vyřadit. Chybným vynecháním vhodné proměnné bychom se dopustili chyby II. druhu. Pokud proměnná do modelu nepatří a my ji tam i přesto

ponecháme dopustíme se chyby I. řádu. Obecně je považováno za lepší dopustit se chyby I. řádu.

Tabulka č. 9: Srovnání 3 modelů na základě R²_{adj}

OLS_1		OLS_2		OLS_3
0.639765	<	0.643192	>	0.641903

Zdroj: tabulka vlastního zpracování

Na základě těchto informací lze považovat model OLS 2 za nejvhodnější a na následujících stránkách bude vyhotovena interpretace výsledků, získaných právě tímto modelem. V tomto modelu byla odebrána statisticky nevýznamná proměnná věk, na rozdíl od statisticky nevýznamné proměnné *pohlaví*, která zůstala v modelu zahrnuta. Vybraný model lze popsat následující rovnicí jednoduché lineární regrese:

$$\text{Log}(mzda) = \beta_0 + \beta_1 * krasa + \beta_2 * pohlaví + \beta_3 * vzdelani + \varepsilon$$

Tabulka č. 10: Regresní analýza pomocí metody OLS bez proměnné věk

Dependent Variable: LOG(MZDA)
Method: Least Squares
Date: 05/04/18 Time: 02:50
Sample: 1 113
Included observations: 113

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	9.365006	0.087942	106.4902	0.0000
KRASA	0.104775	0.009588	10.92776	0.0000
POHLAVI	-0.049219	0.041854	-1.175973	0.2423
VZDELANI2	0.223040	0.085938	2.595344	0.0108
VZDELANI3	0.200340	0.072076	2.779547	0.0065
VZDELANI4	0.405333	0.081563	4.969559	0.0000
VZDELANI5	0.540069	0.084692	6.376903	0.0000
VZDELANI6	0.662756	0.089149	7.434244	0.0000
R-squared	0.665492	Mean dependent var	10.27441	
Adjusted R-squared	0.643192	S.D. dependent var	0.356713	
S.E. of regression	0.213077	Akaike info criterion	-0.186160	
Sum squared resid	4.767194	Schwarz criterion	0.006929	
Log likelihood	18.51804	Hannan-Quinn criter.	-0.107806	
F-statistic	29.84202	Durbin-Watson stat	2.070771	
Prob(F-statistic)	0.000000			

Zdroj: tabulka vlastního zpracování pomocí programu Eviews

Tento model je výchozí pro následující interpretace, které budou uskutečněny až po otestování Gauss-Markových předpokladů.

Gauss-Markovy předpoklady

V následující části bude testováno dodržení Gauss-Markových předpokladů. Dojde ke zkoumání výskytu autokorelace, heteroskedasticity a multikolinearity. Dále bude ověřeno normální rozdělení v modelu. Pokud dojde k porušení Gauss-Markových předpokladů, musela by být přehodnocena metoda odhadu, například na metodu nejmenších čtverců v robustní optimalizaci, čímž by došlo k odstranění chyby vzniklé heteroskedasticitou. Vzhledem k tomu, že se jedná o průřezová data, nepředpokládá se, že by byl model zatížen autokorelací. I přes tuto skutečnost byl proveden test na výskyt autokorelace, a to z důvodu ověření správnosti předpokladu a pro úplnost zkoumání.

Autokorelace

Pokud je v modelu přítomna autokorelace, jedná se o porušení 2. Gauss-Markova předpokladu, který je lze matematicky vyjádřit jako:

$$E(uu^T) = \rho^2 I_n$$

Rozptyl náhodné složky musí být konečný a konstantní. Pokud dojde k porušení, dochází k heteroskedasticitě. Náhodné složky jsou sériově nezávislé. Pokud je tento předpoklad porušen, dochází k autokorelaci. Nejčastějším důvodem vzniku autokorelace je setrvačnost veličin. Dalšími důvody může být chybná specifikace použitého modelu, chyby měření nebo nevhodná úprava dat. Autokorelace se nejčastěji vyskytuje při analýzách dlouhých časových řad.

Vlastní test autokorelace

Pro měření výskytu autokorelace byl použit Breusch-Godfrey LM Test, jehož nulová hypotéza zní, že model není zatížen autokorelací.

Tabulka č. 11: Lm Test Autokorelace

Breusch-Godfrey Serial Correlation LM Test:

F-statistic	0.775049	Prob. F(2,103)	0.4633
Obs*R-squared	1.675380	Prob. Chi-Square(2)	0.4327

Test Equation:

Dependent Variable: RESID

Method: Least Squares

Date: 05/04/18 Time: 02:51

Sample: 1 113

Included observations: 113

Presample missing value lagged residuals set to zero.

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-0.005770	0.088261	-0.065378	0.9480
KRASA	-0.000725	0.009751	-0.074393	0.9408
POHLAVI	-0.003795	0.042334	-0.089645	0.9287
VZDELANI2	0.011450	0.086745	0.131995	0.8952
VZDELANI3	0.011039	0.072974	0.151272	0.8801
VZDELANI4	0.020694	0.083425	0.248059	0.8046
VZDELANI5	0.019525	0.087607	0.222871	0.8241
VZDELANI6	0.012830	0.089939	0.142647	0.8868
RESID(-1)	-0.054686	0.101721	-0.537609	0.5920
RESID(-2)	-0.116962	0.102957	-1.136036	0.2586

R-squared	0.014826	Mean dependent var	2.82E-15
Adjusted R-squared	-0.071257	S.D. dependent var	0.206311
S.E. of regression	0.213535	Akaike info criterion	-0.165699
Sum squared resid	4.696514	Schwarz criterion	0.075663
Log likelihood	19.36200	Hannan-Quinn criter.	-0.067757
F-statistic	0.172233	Durbin-Watson stat	1.986960
Prob(F-statistic)	0.996420		

Zdroj: tabulka vlastního zpracování pomocí programu Eviews

Na základě p-value nebyla zamítnuta nulová hypotéza na 5 % hladině významnosti a lze tedy předpokládat, že se autokorelace v modelu nevyskytuje.

Heteroskedasticita

Pokud je v modelu přítomna heteroskedasticita, jedná se o porušení druhého Gauss-Markova předpokladu, který lze matematicky vyjádřit jako:

$$E(uu^T) = \sigma^2 I_n$$

Náhodné složky jsou sériově nezávislé, pokud je tento předpoklad porušen, dochází k autokorelaci. Rozptyl náhodné složky musí být konečný a konstantní. Pokud dojde k porušení, dochází k heteroskedasticitě. Při výskytu heteroskedasticity se rozptyl mění v závislosti na daných hodnotách proměnných. Nejčastějším důvodem výskytu heteroskedasticity jsou velké výkyvy mezi zkoumanými daty. Další příčinou může být vynechání podstatné proměnné nebo například chybné použití agregovaných údajů. Kvůli zamezení této příčiny nebyla data, týkající se věku a mzdy, sbírána v intervalech, nýbrž v přesných hodnotách.

Vlastní test heteroskedasticity

Pro měření výskytu heteroskedasticity byl využit Breusch-Pagan-Godfrey test, jehož nulová hypotéza zní, že se v modelu vyskytuje homoskedasticita.

Tabulka č. 12: Test heteroskedasticity

Heteroskedasticity Test: Breusch-Pagan-Godfrey

F-statistic	1.600339	Prob. F(7,105)	0.1433
Obs*R-squared	10.89365	Prob. Chi-Square(7)	0.1433
Scaled explained SS	7.965943	Prob. Chi-Square(7)	0.3356

Test Equation:

Dependent Variable: RESID^2

Method: Least Squares

Date: 05/04/18 Time: 02:52

Sample: 1 113

Included observations: 113

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-0.016914	0.022347	-0.756868	0.4508
KRASA	0.005195	0.002436	2.132243	0.0353
POHLAVI	-0.007515	0.010635	-0.706577	0.4814
VZDELANI2	0.043618	0.021837	1.997378	0.0484
VZDELANI3	0.040816	0.018315	2.228547	0.0280
VZDELANI4	0.033978	0.020726	1.639406	0.1041
VZDELANI5	0.031015	0.021521	1.441183	0.1525
VZDELANI6	0.019633	0.022653	0.866666	0.3881
R-squared	0.096404	Mean dependent var		0.042188
Adjusted R-squared	0.036164	S.D. dependent var		0.055151
S.E. of regression	0.054144	Akaike info criterion		-2.926166
Sum squared resid	0.307818	Schwarz criterion		-2.733076
Log likelihood	173.3284	Hannan-Quinn criter.		-2.847812
F-statistic	1.600339	Durbin-Watson stat		1.795828
Prob(F-statistic)	0.143324			

Zdroj: tabulka vlastního zpracování pomocí programu Eview

Na základě hodnoty p-Value nebyla zamítnuta nulová hypotéza na 5 % hladině významnosti, a lze tedy předpokládat, že se v modelu vyskytuje homoskedasticita. V modelu se nevyskytuje ani autokorelace ani heteroskedasticita, na základě toho lze potvrdit dodržení 2. Gauss-Markova předpokladu. Náhodné složky nejsou sériově závislé a rozptyl je konečný a konstantní.

Normální rozdělení

Normální rozdělení bývá někdy též označováno jako Gaussovo rozdělení. Jedná se o jeden ze základních typů rozložení náhodné spojité veličiny. Je představeno jedno vrcholovou křivkou, která je symetrická okolo své osy. Maxima dosahuje ve své střední hodnotě. Toto rozdělení je stěžejní pro 1. a 3. Gauss-Markův předpoklad.

1. Gauss-Markův předpoklad říká, že náhodné složky musí mít stejné rozdělení s nulovou střední hodnotou. Pokud dojde k nedodržení tohoto předpokladu, dojde ke zkreslení bodového odhadu. Matematický zápis vypadá následovně:

$$E(u) = 0$$

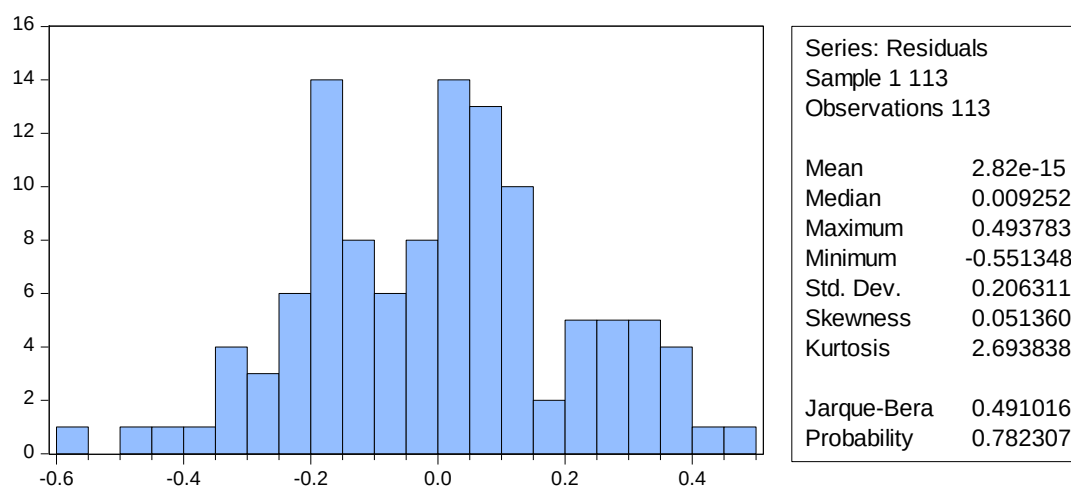
3. Gauss-Markův předpoklad říká, že matice musí být nenáhodná neboli nestochastická. Pokud dojde k porušení tohoto předpokladu, bodový odhad bude zkreslený. Matematický zápis vypadá následovně, kde X je nestochastická matice.

$$E(X^T u) = 0$$

Vlastní test normálního rozdělení

Pro testování normálního rozdělení byl využit Jarque–Bera test, jehož nulová hypotéza říká, že data pochází z normálního rozdělení

Tabulka č. 13: Test normálního rozdělení

Zdroj: tabulka vlastního zpracování pomocí programu Eviews

Na základě hodnoty p-value nebyla zamítnuta nulová hypotéza na 5 % hladině významnosti, a lze tedy předpokládat, že data pochází z normálního rozdělení. Díky tomuto testu byly potvrzeny 1. a 3. Gauss-Markovy předpoklady. Náhodné složky mají stejné rozdělení s nulovou hodnotou a matice je nenáhodná neboli nestochastická. Díky splnění těchto předpokladů nedochází ke zkreslení bodového odhadu.

Multikolinearita

Multikolinearitou je označen výskyt více než jedné lineární závislosti mezi vysvětlujícími proměnnými. Vyskytuje se tedy pouze v modelech, kde jsou dvě a více vysvětlujících proměnné. Multikolinearita je typická pro modely, které pracují s průřezovými daty. Je charakteristická svým výskytem v konkrétním výběrovém vzorku, netýká se celého základního souboru. Z tohoto důvodu se nehovoří o testování multikolinearity, ale o zjišťování její únosnosti v modelu. Pokud dojde k výskytu neúnosné míry multikolinearity, mluvíme o porušení 4. Gauss-Markova předpokladu o plné hodnosti matice. Matematický zápis 4. Gauss-Markova předpokladu vypadá následovně:

$$E(u_i u_j) = 0 \quad i \neq j$$

Neúnosnost lze identifikovat na základě párových korelačních koeficientů. Multikolinearitu lze považovat za únosnou, pokud je párový koeficient $\leq 0,9$.

Příčinou může být zahrnutí zpožděné hodnoty nebo například zahrnutí chybného počtu proměnných. Pokud je multikolinearita označena za neúnosnou, nelze použít odhad pomocí metody nejmenších čtverců, model by nedokázal správně odhadnout parametry β .

Vlastní test únosnosti multikolinearity

Pro zjištění únosnosti multikolinearity byla vytvořena korelační matice s vysvětlujícími proměnnými, které byly využity v modelu.

Tabulka č. 14: Korelační matice s párovými koeficienty

	KRASA	POHLAVI	VZDELANI
KRASA	1.000000	0.095846	0.001073
POHLAVI	0.095846	1.000000	-0.100217
VZDELANI	0.001073	-0.100217	1.000000

Zdroj: tabulka vlastního zpracování

Vzhledem k tomu že v korelační matici nevychází vysoké párové korelační koeficienty (jsou $<0,9$), lze předpokládat, že přítomná multikolinearita je únosná. Na základě těchto výsledků vyplývá fakt, že 4. Gauss-Markův předpoklad o plné hodnosti matice je splněn.

Bylo prokázáno splnění všech Gauss-Markových předpokladů, z toho důvodu lze metodu nejmenších čtverců hodnotit jako vhodnou. Získané výsledky budou tedy nejlepší, konzistentní a nestranné. Nejlepší v tom slova smyslu, že odhadnuté parametry budou mít nejmenší možný rozptyl. Konzistentní odhady znamenají, že se s větším výběrem budou neustále přibližovat odhadovanému parametru. Pokud je odhad konzistentní, automaticky je i nestranný nebo asymptoticky nestranný v případě velkého výběru. To znamená, že je nevychýlený. Vzhledem ke splnění všech Gauss-Markových předpokladů se lze domnívat, že je model vhodný k interpretaci.

Interpretace modelu

V této části bude interpretován model, jehož výstup je k nalezení v tabulce č.10. Všechny koeficienty, na které je v textu odkazováno, jsou zvýrazněny tučným písmem. Pro určení statistické významnosti modelu jako celku slouží koeficient $\text{Prob}(F\text{-statistic})$. Na 5 % hladině významnosti byla zamítnuta nulová hypotéza, která říká, že model je jako celek statisticky nevýznamný. Model jako celek je tedy statisticky významný na 5 % hladině významnosti. Na základě koeficientu determinace R^2 lze říci, že variabilita vysvětlované proměnné, zde mzdy, je tímto modelem vysvětlena ze 66,5 %.

Nyní bude přistoupeno k odhadu významnosti jednotlivých vysvětlujících proměnných. Pokud p-value nabylo hodnot menších, než je hladina významnosti α , byla zamítnuta nulová hypotéza o nevýznamnosti daného koeficientu na hladině významnosti 5 %. Naopak pokud p-value nabylo hodnot větších, než je hladina významnosti α , nebyla zamítnuta nulová hypotéza o nevýznamnosti daného koeficientu na hladině významnosti 5 %.

Proměnná pohlaví

Na 5 % hladině významnosti nebyla zamítnuta nulová hypotéza o statistické nevýznamnosti daného koeficientu. I přes statistickou nevýznamnost proměnné bude vztah pohlaví a mzdy okomentován. Proměnná pohlaví byla kvantifikována pomocí kódování, číslem 1 jsou označeny ženy a číslem 0 muži. Mzda u žen je v průměru o 4 % nižší než u mužů. Dle Českého statistického úřadu ženy vydělávají zhruba o 16 % méně než muži. (výpočet na základě dat za 4. kvartál roku 2017, Český statistický úřad, 2018). Dle Grimshaw a Rubery (2002) může být vysvětlením genderového mzdového rozdílu odlišná charakteristika mužů a žen. Rozdíl může být způsoben odlišnými pracovními zkušenostmi, vzděláním nebo například odlišnými povahovými rysy, které jsou typické pro dané pohlaví. Tyto skutečnosti se mohou promítnout do produktivity práce a ta se projeví na platovém ohodnocení. Pokud se rozdílné platové ohodnocení nedá vysvětlit na základě rozdílné předpokládané produktivity práce a zástupci obou pohlaví by vykazovali v zaměstnání stejnou produktivitu, tento jev může být označen jako diskriminace.

Proměnná vzdělání

Na 5 % hladině významnosti byla zamítnuta nulová hypotéza o statistické nevýznamnosti daných koeficientů. Všechny kategorie vzdělání jsou statisticky významné na 5 % hladině významnosti. Vliv nejvyššího dosaženého vzdělání se dá vyčíslit procentuálním rozdílem oproti mzdě, kterou jsou odměňováni jedinci, jejichž nejvyšší ukončené vzdělání je základní. Proměnná odpovídající základnímu vzdělání je zahrnuta v konstantě, proto nelze interpretovat její vliv na mzdu. Z důvodu povinné školní docházky není potřeba uvažovat o této interpretaci. Ukončené střední vzdělání bez maturity poskytuje o 22,3 % vyšší průměrnou hrubou mzdu než vzdělání základní. Ukončené střední vzdělání s maturitou přináší o 20 % vyšší průměrnou hrubou mzdu než vzdělání základní. Ukončené vyšší odborné vzdělání zajišťuje o 40,5 % vyšší průměrnou hrubou mzdu než vzdělání základní. Ukončené vysokoškolské bakalářské vzdělání přináší o 54,5 % vyšší průměrnou hrubou mzdu než vzdělání základní a ukončené vysokoškolské magisterské vzdělání přináší o 66,3 % vyšší průměrnou hrubou mzdu než vzdělání základní. Pozitivní vliv vzdělání na mzdu je nesporný a známý široké veřejnosti. Ukončení dalšího stupně vzdělání je však nákladné, každý jedinec tedy porovnává své náklady a přínosy. Kromě finančních nákladů se zde promítnou například náklady obětované příležitosti. Každý jedinec má také jinou schopnost se učit. Pro člověka s horšími kognitivními schopnostmi, bude vystudování podstatně náročnější. Mezi hlavní přínosy patří vyšší mzda a společenské postavení. Náklady a přínosy jsou velmi individuální. Technika rozhodování bude podobná cost-benefit analýze, hojně využívané při investicích, kterou vzdělání bezpochyby je.

Proměnná krása

Na 5 % hladině významnosti byla zamítnuta nulová hypotéza o statistické nevýznamnosti daného koeficientu. Koeficient je tedy statisticky významný na 5 % hladině významnosti. Z modelu lze vyvodit pozitivní vztah krásy a mzdy. Pokud se zvýší proměnná krása o jednotku, hrubá mzda vzroste o 10,48 %. Díky těmto výsledkům je možné potvrdit hypotézu, která byla vytyčena v úvodu práce, fyzická atraktivita zaměstnance má tedy pozitivní vliv na výši jeho mzdy. Tento vztah může být interpretován různými způsoby. Prvním je, že se jedná o diskriminaci dle chuti, v tomto případě na základě vzhledu zaměstnance. Pokud by se jednalo o tento typ diskriminace, na základě znalosti teorie diskriminačních preferencí lze předpokládat, že diskriminace bude v dlouhém období odstraněna. Gary Becker (1971) ve své studii dokázal, že v dlouhém období dojde

k vytlačení diskriminujících zaměstnavatelů pryč z trhu. Druhou, pravděpodobnější variantou je to, že je jedná o statistickou diskriminaci, tedy posuzování jedince na základě charakteristických vlastností skupiny, do které zapadá. Statistická diskriminace může být podvědomá, ale stojí za ní racionální úvaha zaměstnavatele. Zaměstnavatel může například atraktivním lidem připisovat lepší komunikační schopnosti nebo společenštější chování na pracovišti. Pokud bude zaměstnavatel předpokládat větší produktivitu atraktivnějšího jedince, je jeho lepší ohodnocení racionálním krokem.

2.4.2 Vedlejší testovaná hypotéza

Na základě odhadů, získaných z prvního modelu, byla formulována následující hypotéza, která bude otestována pro doplnění základní testované hypotézy. Vedlejší hypotéza zní: Investice do vzhledu jsou pozitivně korelovány s atraktivitou jedince.

Model

Při odhadu byl použit model metody nejmenších čtverců. Vysvětlovanou proměnou je krása. Tento regresor byl podroben logaritmické transformaci. Z toho důvodu výsledný vztah vyjde v procentech a interpretace výsledků bude příjemnější. Jako vysvětlující proměnná byla zvolena investice do vzhledu. Tato informace byla od respondentů získána na základě dotazníkového šetření. Otázka byla formulována následovně: Kolik peněz investujete do svého vzhledu průměrně za jeden měsíc? (zahrňte nejen produkty, ale také služby, jako například kadeřnictví, kosmetiku, členství ve sportovním klubu atd.) Vysvětlující proměnná investice do krásy je kategoriální proměnná, proto bylo nutností vytvořit dummy proměnné, které budou odpovídat jednotlivým intervalům investic. Díky tomuto kroku vznikly 4 dummy proměnné. Proměnná investice2 odpovídá investicím v hodnotě 500-1000 Kč. Investice3 odpovídá investicím v hodnotě 1000-1500 Kč a investice4 odpovídá investicím v hodnotě 1500 Kč a více. Proměnná investice1 je zahrnuta v konstantě, kvůli vyvarování se perfektní multikolinearity. Odpovídá intervalu investic v hodnotě 0-500 Kč.

Tento vztah je zaznamenán v následující rovnici jednoduché lineární regrese:

$$\text{Log (krasa)} = \beta_0 + \beta_1 * \text{investice_do_vzhledu} + \varepsilon$$

Tabulka č. 15: Regresní analýza pomocí metody OLS

Dependent Variable: LOG(VYSLEDNA_KRASA)				
Method: Least Squares				
Date: 05/06/18 Time: 04:51				
Sample: 1 113				
Included observations: 113				
Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	1.494352	0.051878	28.80498	0.0000
INVESTICE2	0.244700	0.099544	2.458203	0.0155
INVESTICE3	0.570476	0.130869	4.359127	0.0000
INVESTICE4	0.588585	0.101256	5.812838	0.0000
R-squared	0.289924	Mean dependent var		1.706909
Adjusted R-squared	0.270380	S.D. dependent var		0.466512
S.E. of regression	0.398484	Akaike info criterion		1.032460
Sum squared resid	17.30809	Schwarz criterion		1.129005
Log likelihood	-54.33398	Hannan-Quinn criter.		1.071637
F-statistic	14.83487	Durbin-Watson stat		1.988068
Prob(F-statistic)	0.000000			

Zdroj: tabulka vlastního zpracování pomocí programu Eviews

Gauss-Markovy předpoklady

Na základě p-value nebyla zamítnuta nulová hypotéza na 5 % hladině významnosti a lze tedy předpokládat, že se autokorelace v modelu nevyskytuje. Na základě hodnoty p-value nebyla zamítnuta nulová hypotéza na 5 % hladině významnosti. Lze tedy předpokládat, že se v modelu vyskytuje homoskedasticita. Na základě hodnoty p-value nebyla zamítnuta nulová hypotéza na 5 % hladině významnosti, lze tedy předpokládat, že data pochází z normálního rozdělení. Testování únosnosti multikolinearity není nutné, protože v modelu je pouze jedna vysvětlující proměnná. Bylo prověřeno splnění všech Gauss-Markovských předpokladů, žádný z nich nebyl porušen. Aplikaci metody nejmenších čtverců lze považovat za vhodnou. Veškeré testy Gauss-Markovských předpokladů jsou zařazeny v příloze práce.

Interpretace modelu

Na 5 % hladině významnosti nebyla zamítnuta nulová hypotéza o statistické nevýznamnosti daných koeficientů, kterými jsou zde všechny proměnné investice. Investice do krásy je tedy statisticky významná proměnná. Na základě modelu lze odhadnout, že investice do vzhledu v hodnotě 500-1000 Kč navýší výslednou proměnnou krásu o 24,5 % oproti stavu, kdy je do vzhledu investováno pouze 0-500 Kč. Investice do vzhledu v hodnotě 1000-1500 Kč navýší výslednou proměnnou krásu o 57 % oproti stavu, kdy je do vzhledu investováno pouze 0-500 Kč. Investice do vzhledu v hodnotě 1500 Kč a více, navýší výslednou proměnnou krásu o 58,8 % oproti stavu, kdy je do vzhledu investováno pouze 0-500 Kč. Mezi vlivem investic v hodnotě 1000–1500 Kč a 1500 Kč a více není již velký rozdíl. Tato skutečnost poukazuje na fakt, že investice do vzhledu navyšují krásu, ale pouze do určitého bodu. Model jako celek je statisticky významný na 5 % hladině významnosti. Na základě koeficientu determinace R^2 lze říci, že variabilita vysvětlované proměnné, zde krásy, je tímto modelem vysvětlena z 29 %. Koeficient determinace není příliš vysoký, ale vzhledem k zahrnutí pouze jedné vysvětlující proměnné do modelu, lze tento koeficient shledat jako dostatečný. Na základě těchto zjištění se lze domnívat, že celková upravenost a péče o zevnějšek hraje poměrně důležitou roli. Investice do vzhledu se promítnou do proměnné krásy, která se promítne v proměnné mzdě, jak již bylo zjištěno v prvním modelu. V případě, že by tento proces navýšil i produktivitu zaměstnance, dalo by se o těchto investicích hovořit jako o investicích do lidského kapitálu. Produktivita by mohla být navýšena hned několika způsoby, například pokud by se díky zvýšení sebevědomí zaměstnance zlepšily i jeho komunikační schopnosti. V některých oborech, by se efekt mohl ještě umocnit, například v odvětvích, které se zabývají doplňky stravy, zdravým životním stylem nebo například kosmetikou. Jako příklad lze uvést pozici obchodního prodejce s doplňky stravy, je pravděpodobné, že atraktivní prodejce vyjedná víc úspěšných obchodů nežli obchodník neatraktivní. Toto jsou však pouze neotestované domněnky a vidím zde prostor pro další případné zkoumání.

Závěr

Téma diskriminace na trhu práce je velmi aktuální. Tato práce si kladla za cíl poodhalit a analyzovat další determinant, který může mít podíl na nerovnoměrném rozdělení mezd. Ambicí bylo přinést orientační výsledky, týkající se vztahu atraktivity subjektů na trhu práce a jejich mzdy. Hlavní testovaná hypotéza zní: Fyzická atraktivita zaměstnance ovlivňuje jeho mzdu. Vedlejší testovaná hypotéza zní: Investice do vzhledu sou pozitivně korelovány s atraktivitou jedince. Přínos této práce spatřuji v prozkoumání vlivu krásy na mzdu na území České republiky. Další přínos vidím v poukázání na fakt, že se striktně nemusí jednat o diskriminaci. Atraktivita může být považována za druh investiční strategie.

První pasáž teoretické části byla věnována diskriminaci, převážně byla zaměřena na diskriminaci na trhu práce. Byla zde představena teorie diskriminačních preferencí (Becker, 1971), na základě které jsem uvažovala o racionálním zaměstnavateli, který při maximalizaci zisku nediskriminuje dle chuti. Tato teorie mne přivedla na myšlenku, že dochází ke statistické diskriminaci. Ta je však racionálním jevem, pokud zaměstnavatel očekává, že atraktivnější jedince bude vykazovat větší produktivitu práce. Dále byla v této části představena definice krásy. Na základě odborné literatury jsem se pokusila o vymezení ideálu krásy z biologického hlediska. V poslední pasáži teoretické části se věnuji ekonomii krásy, popisují její vznik a představují několik empirických prací. Průkopnickou studií je Beauty and the Labor Market (Hamermesh, Biddle 1994), která zkoumala vliv atraktivity na mzdu. Můj výzkum je inspirován právě touto prací.

V praktické části jsem vycházela z dat, získaných pomocí dotazníkového šetření. Sběr dat probíhal na sociální síti Facebook. V této části jsou rozebrány všechny proměnné, které byly zahrnuty v modelu. Těmito proměnnými jsou mzda, vzdělání, věk, pohlaví a krása. Proměnná krása je kvantifikována pomocí sumačního indexu, v kterém je zohledněno sebehodnocení respondenta, hodnocení pětičlennou porotou a odchylka od ideálního BMI. Proměnná věk nebyla do finálního modelu zahrnuta z důvodu její statistické nevýznamnosti. Odhad byl proveden regresní analýzou, konkrétně za pomoci metody nejmenších čtverců.

Na 5 % hladině významnosti byl potvrzeno, že fyzická atraktivita jednotlivce ovlivňuje jeho mzdu. Model je jako celek statisticky významný a vysvětluje 66,5 % variability mzdy. Proměnná pohlaví byla vyhodnocena jako statisticky nevýznamná na 5 % hladině významnosti. Proměnná vzdělání byla vyhodnocena jako statisticky významná na 5 % hladině významnosti. Vliv nejvyššího dosaženého vzdělání je nesporný. S vyšším dosaženým vzděláním roste i mzda. Výjimkou je střední vzdělání bez maturity, kde respondenti dosahují vyšších mezd než při středním vzdělání s maturitou. Tento fakt si vysvětlují tím, že střední školy bez maturity jsou většinou specializované na řemesla. V dnešní době je po řemeslnících vysoká poptávka, z toho důvodu může docházet k navyšování jejich mzdy. Proměnná krása byla vyhodnocena jako statisticky významná na 5 % hladině významnosti. Z modelu lze vyvodit pozitivní vztah krásy a mzdy. Pokud vzroste proměnná krása o jednotku, hrubá mzda vzroste o 10,48 %. Na základě tohoto výsledku došlo k potvrzení hlavní hypotézy. S ohledem na teorii diskriminačních preferencí (Becker, 1971) předpokládám, že ze strany racionálního zaměstnavatele nedochází k diskriminaci dle chuti. Dle mého názoru zaměstnavatel přiřazuje atraktivnějším jedincům jisté charakterové rysy, které je ochoten ocenit vyšší mzdou. V tomto případě jedná na základě racionálního kalkulu. Na základě nastudované literatury a těchto výsledků jsem začala uvažovat o investicích do vzhledu jako o investicích do lidského kapitálu. Druhou testovanou hypotézou bylo, že investice do vzhledu jsou pozitivně korelovány s krásou. Tento vztah byl potvrzen na 5 % hladině významnosti. Pokud dochází k investicím do vzhledu, dochází k navyšování proměnné krásy. Vliv krásy na mzdu byl již potvrzen otestováním první hypotézy. Lze tedy předpokládat, že investice do vzhledu pozitivně ovlivní mzdu. Tento vztah lze vysvětlit tím, že investice do atraktivity mohou příznivě ovlivnit sebevědomí a komunikační schopnosti. Díky těmto vlastnostem se stává zaměstnanec produktivnějším a vyšší mzdové ohodnocení obdrží na základě svých zásluh.

Stanovené cíle práce se podařilo naplnit. Odhadům by bezesporu prospělo rozdělení respondentů dle pohlaví a dle sektoru, v kterém jsou zaměstnáni. Ve veřejném sektoru by neměl být prostor pro diskriminační chování. Zaměstnanci jsou ohodnoceni na základě platových tabulek. Dalším kritériem pro zkoumání vlivu krásy by mohlo být, zda je respondent v častém kontaktu se zákazníky. Toto zkoumání by mohlo pomoci objasnit, zda se zaměstnavatelé neuchylují k diskriminaci, pouze pokud ji očekávají ze strany zákazníka.

Seznam použité literatury

Antidiskriminační zákon, Zákon o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů. Zákon č. 198/2009 Sb. [online] [vid. 29. 4. 2018]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-198?citace=1>

BECKER, Gary S. et al. *Discrimination, affirmative action, and equal opportunity: an economic and social perspective*. Vancouver: Fraser Institute, 1982. ISBN 0889750394;9780889750395;.

BECKER, Gary S. *The economics of discrimination*. 2nd. Chicago: University of Chicago, 1971. ISBN 9780226041162;0226041166; 9780226041155;0226041158;.

BIDDLE, Jeff E. a Daniel S. HAMERMESH. Beauty, Productivity, and Discrimination: Lawyers' Looks and Lucre. *Journal of Labor Economics*. 1998, vol. 16, no. 1, s. 172-201. ISSN 0734-306X.

BORAAS, Stephanie a William M. RODGERS. How does gender play a role in the earnings gap? an update. *Monthly Labor Review*. 2003, vol. 126, no. 3, s. 9-15. ISSN 0098-1818.

BRAUN, MF a A. BRYAN. Female waist-to-hip and male waist-to-shoulder ratios as determinants of romantic partner desirability. *Journal of Social and Personal Relationships*. 2006, vol. 23, no. 5, s. 805-819. ISSN 0265-4075.

BROŽOVÁ, Dagmar. Diskriminace žen v ekonomické teorii vybrané problémy. University of Economics, Prague, 2006. [online] [vid. 30. 4. 2018] Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/290917876_Diskriminace_zen_v_ekonomicke_teorii_vybrane_problemy?ev=auth_pub

BROŽOVÁ, Dagmar. *Kapitoly z ekonomie trhů práce*. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2012. ISBN 9788024518800;8024518805;.

BUSETTA, Giovanni, Fabio FIORILLO a Emanuela VISALLI, 2013. Searching for a job is a beauty contest [online] [vid. 2018-05-05]. Dostupné z: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2331921

ČSÚ (Český statistický úřad). Časové řady základních ukazatelů statistiky práce – únor 2018. [online] [vid. 25. 4. 2018] Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/casove-rady-zakladnich-ukazatelu-statistiky-prace-unor-2018>

ČSÚ (Český statistický úřad). Průměrné mzdy - 4. čtvrtletí 2017. [online] [vid. 25. 4. 2018] Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/cr/prumerne-mzdy-4-ctvrtleti-2017>

ETCOFF, Nancy L. *Survival of the prettiest: The science of beauty*. New York: Doubleday, c1999. ISBN 0-385-47854-2.

FINK, Bernhard a Ian PENTON-VOAK. Evolutionary Psychology of Facial Attractiveness. *Current Directions in Psychological Science*. 2002, vol. 11, no. 5, s. 154-158. ISSN 0963-7214.

FINK, Bernhard, Karl GRAMMER a Randy THORNHILL. Human (Homo sapiens) facial attractiveness in relation to skin texture and color. *Journal of Comparative Psychology*. 2001, vol. 115, no. 1, s. 92-99. ISSN 0735-7036.

- GLARE, P. G. W. *Oxford Latin dictionary*. 2nd ed. Oxford: Oxford University Press, 2012. ISBN 9780199580316.
- GLASS, Christy M., Steven A. HAAS a Eric N. REITHER. The Skinny on Success: Body Mass, Gender and Occupational Standing Across the Life Course. *Social Forces*. 2010, vol. 88, no. 4, s. 1777-1806. ISSN 0037-7732.
- GRAMMER, Karl & OBERZAUCHER, Elisabeth. (2008). Darwins problem: evolutionary aesthetics and the sense of beauty. *Bulletin of the Novosibirsk University, Series Psychology*. 2. 85-97. [online] [vid. 22. 4. 2018] Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/230819175_Darwins_problem_evolutionary_aesthetics_and_the_sense_of_beauty
- GRIMSHAW, Damian; RUBERY, Jill. The adjusted gender pay gap: a critical appraisal of standard decomposition techniques. Manchester School of Management, UMIST, Manchester. 2002. [online] [vid 1. 5. 2018] Dostupné z: http://www.academia.edu/download/45832948/The_adjusted_gender_pay_gap_a_critical_20160521-11181-ci28ao.pdf
- HAMERMESH, Daniel S. a Jeff E. BIDDLE. Beauty and the Labor Market. *The American Economic Review*. 1994, vol. 84, no. 5, s. 1174-1194. ISSN 0002-8282. Dostupné z: <http://www.nber.org/papers/w4518>
- HECKMAN, James J. Detecting Discrimination. *The Journal of Economic Perspectives*. 1998, vol. 12, no. 2, s. 101-116. ISSN 0895-3309.
- HOLMAN, Robert. *Mikroekonomie: středně pokročilý kurz*. 2. aktualizované. vyd. Praha: C.H. Beck, 2007. 592 s. ISBN 9788071798620.
- HUŠKOVÁ, L. Český Facebook v Q1 2017 hlásí 4,8 milionů uživatelů měsíčně. In: Newsfeed, 2017. [online] [vid. 29. 4. 2018] Dostupné z: <https://newsfeed.cz/cesky-facebook-v-q1-2017-hlasi-48-milionu-uzivatelu-mesicne/>
- internetový slovník: *Merriam-Webster Dictionary*, Merriam-Webster, [online] [vid. 10. 4. 2018] Dostupné z: www.merriam-webster.com/dictionary/beauty.
- KOVANDA, L. Pop-ekonomie a rakouská škola. In: Kovanda.blog [online] [vid. 22. 4. 2018] 2013. Dostupné z: <http://kovanda.blog.tyden.cz/clanky/6493/pop-ekonomie-a-rakouska-skola.html>
- KRAFT, Philipp, 2012. The Role of Beauty in the Labor Market [online] [vid. 5. 4. 2018] B.m. Dissertation. Dostupné z: <https://is.cuni.cz/webapps/zzp/download/140029262>
- LANGLOIS, Judith H., Lori A. ROGGMAN a Loretta A. RIESER-DANNER. Infants' Differential Social Responses to Attractive and Unattractive Faces. *Developmental Psychology*. 1990, vol. 26, no. 1, s. 153-159. ISSN 0012-1649.
- MANKIW, N. G. a Mark P. TAYLOR. *Economics*. 2nd. Andover: South-Western/Cengage Learning, 2011. ISBN 184480870X; 9781844808700
- MATĚJŮ, Petr, Dana HAMPLOVÁ, Petr HAMPL, Marek LOUŽEK, Simona WEIDNEROVÁ, Petra ANÝŽOVÁ a Michael L. SMITH. Moc krásy: pomáhá krása a atraktivita k životnímu úspěchu?. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2017. ISBN 978-80-246-3691-7.
- MCCONNELL, Campbell R. a Stanley L. BRUE. *Contemporary labor economics*. 3rd. San Francisco; New York; St. Louis: McGraw-Hill, 1992. ISBN 9780070455559; 0070455554;.

- MOBIUS, Markus M. a Tanya S. ROSENBLAT. Why Beauty Matters. *The American Economic Review*. 2006, vol. 96, no. 1, s. 222-235. ISSN 0002-8282.
- MYSÍKOVÁ, M. Gender wage gap in the Czech Republic and Central European countries. *Prague Economic Papers*. 2012, vol. 21, no. 3, s. 328-346. ISSN 1210-0455.
- NEUBAUER, Jiří, Marek SEDLAČÍK a Oldřich KŘÍŽ. *Základy statistiky: aplikace v technických a ekonomických oborech*. 2., rozšířené vydání. Praha: Grada, 2016. ISBN 9788024757865;8024757869;.
- PODĚBRADSKÁ, Radana. Pohybová intervence jakou součástí léčení nadváhy a obezity. *Rehabilitace a Fyzikální Lékařství*. 2011, vol. 18, no. 2, s. 50-58. ISSN 1211-2658.
- SARWER, David B., Ted A. GROSSBART a Elizabeth R. DIDIE. Beauty and society. *Seminars in Cutaneous Medicine and Surgery*. 2003, vol. 22, no. 2, s. 79-92. ISSN 1085-5629.
- SCOTT, Isabel M. L. et al. Do men's faces really signal heritable immunocompetence?. *Behavioral Ecology*. 2013, vol. 24, no. 3, s. 579-589. ISSN 1045-2249.
- SHAKESPEARE, William. *Love's labour's lost: Marná lásky snaha*. Přeložil Jiří JOSEK. Praha: Romeo, 2016. ISBN 978-80-86573-59-5
- STEJSKAL, Miloš. *Moudrost starých Římanů*. Ilustroval Miroslav JIRÁNEK. Praha: Odeon, 1990. Klub čtenářů (Odeon). ISBN 80-207-0096-x.
- URBÁNEK, V., MARŠÍKOVÁ, K., HLÍNOVÁ, M. (2005): Lidský kapitál a očekávaná návratnost investice do vysokoškolského vzdělání v České republice a v zemích Evropské unie: Závěrečná zpráva z výzkumu. Liberec: Technická univerzita v Liberci - 210 stran. ISBN 80-7372-024-8.
- Ústava České republiky a Listina základních práv a svobod ze dne 16. prosince 1992*. [online] [vid. 13. 4. 2018] Dostupné z: <https://www.psp.cz/docs/laws/listina.html>
- WORLD HEALTH ORGANIZATION. Obesity: Preventing and managing the global epidemic. Report of a WHO consultation. Geneva, Switzerland. 2000. [online] [vid 29. 3. 2018] Dostupné z: http://www.who.int/nutrition/publications/obesity/WHO_TRS_894/en/
- Zákoník práce, § 109, odst. 2 a 3 zákona č. 262/2006. [online] [vid. 29. 4. 2018] Dostupné z: <http://zakony.centrum.cz/zakonik-prace/cast-6-hlava-1-paragraf-109>

Seznam tabulek

<i>Tabulka č. 1: Přehled mzdy respondentů dle pohlaví</i>	25
<i>Tabulka č. 2: Přehled věku respondentů</i>	26
<i>Tabulka č. 3: Kategorie tělesné konstituce na základě BMI indexu</i>	32
<i>Tabulka č. 4: Přehled Body Mass Indexu respondentů</i>	34
<i>Tabulka č. 5: Složení respondentů z hlediska celkové krásy</i>	36
<i>Tabulka č. 6: Přehled respondentů z hlediska mzdy</i>	38
<i>Tabulka č. 7: Regresní analýza pomocí metody OLS</i>	40
<i>Tabulka č. 8: Srovnání 3 modelů pomocí metody OLS</i>	42
<i>Tabulka č. 9: Srovnání 3 modelů na základě R²adj</i>	43
<i>Tabulka č. 10: Regresní analýza pomocí metody OLS bez proměnné věk</i>	43
<i>Tabulka č. 11: Lm Test Autokorelace</i>	45
<i>Tabulka č. 12: Test heteroskedasticity</i>	46
<i>Tabulka č. 13: Test normálního rozdělení</i>	48
<i>Tabulka č. 14: Korelační matice s párovými koeficienty</i>	49
<i>Tabulka č. 15: Regresní analýza pomocí metody OLS</i>	53

Seznam grafů

<i>Graf č. 1: Složení respondentů z hlediska pohlaví</i>	25
<i>Graf č. 2: Složení respondentů z hlediska věku</i>	27
<i>Graf č. 3: Složení respondentů z hlediska věku v intervalech</i>	27
<i>Graf č. 4: Složení respondentů z hlediska vzdělání</i>	28
<i>Graf č. 5: Složení respondentů z hlediska sebehodnocení</i>	30
<i>Graf č. 6: Složení respondent z hlediska Body Mass Indexu</i>	33
<i>Graf č. 7: Vztah sebehodnocení respondentů a jejich BMI Indexu</i>	34
<i>Graf č. 8: Složení respondentů z hlediska celkové krásy</i>	36
<i>Graf č. 9: Složení respondentů z hlediska mzdy</i>	38

Seznam příloh

<i>Příloha č. 1: Odhad modelu metodou nejmenších čtverců (KRASA, POHLAVI, VEK, VZDELANI)</i>	62
<i>Příloha č. 2: Test autokorelace (KRASA, POHLAVI, VEK, VZDELANI)</i>	63
<i>Příloha č. 3: Test heteroskedasticity (KRASA, POHLAVI, VEK, VZDELANI)</i>	64
<i>Příloha č. 4: Test normálního rozdělení (KRASA, POHLAVI, VEK, VZDELANI)</i>	64
<i>Příloha č. 5: Test únosnosti multikolinearity (KRASA, POHLAVI, VEK, VZDELANI)</i>	65
<i>Příloha č. 6: Odhad modelu metodou nejmenších čtverců (KRASA, POHLAVI, VZDELANI)</i>	65
<i>Příloha č. 7: Test autokorelace (KRASA, POHLAVI, VZDELANI)</i>	66
<i>Příloha č. 8: Test heteroskedasticity (KRASA, POHLAVI, VZDELANI)</i>	67
<i>Příloha č. 9: Test normálního rozdělení (KRASA, POHLAVI, VZDELANI)</i>	67
<i>Příloha č. 10: Test únosnosti multikolinearity (KRASA, POHLAVI, VZDELANI)</i>	68
<i>Příloha č. 11: Odhad modelu metodou nejmenších čtverců (KRASA, VZDELANI)</i>	68

<i>Příloha č. 12: Test autokorelace (KRASA, VZDELANI)</i>	69
<i>Příloha č. 13: Test heteroskedasticity (KRASA, VZDELANI)</i>	70
<i>Příloha č. 14: Test normálního rozdělení (KRASA, VZDELANI)</i>	70
<i>Příloha č. 15: Test únosnosti multikolinearity (KRASA, VZDELANI)</i>	71
<i>Příloha č. 16: Odhad modelu metodou nejmenších čtverců (KRASA, INVESTICE)</i>	71
<i>Příloha č. 17: Test autokorelace (KRASA, INVESTICE)</i>	72
<i>Příloha č. 18: Test heteroskedasticity (KRASA, INVESTICE)</i>	73
<i>Příloha č. 19: Test normálního rozdělení (KRASA, INVESTICE)</i>	73
<i>Příloha č. 20: Dotazník</i>	74

Přílohy

Příloha č. 1: Odhad modelu metodou nejmenších čtverců (KRASA, POHLAVI, VEK, VZDELANI)

Dependent Variable: LOG(MZDA)

Method: Least Squares

Date: 05/05/18 Time: 02:37

Sample: 1 113

Included observations: 113

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	9.361922	0.129577	72.25012	0.0000
KRASA	0.104864	0.010015	10.47019	0.0000
POHLAVI	-0.049076	0.042285	-1.160611	0.2485
VEK	8.43E-05	0.002590	0.032541	0.9741
VZDELANI2	0.222737	0.086850	2.564621	0.0118
VZDELANI3	0.200240	0.072486	2.762477	0.0068
VZDELANI4	0.404766	0.083786	4.830932	0.0000
VZDELANI5	0.539807	0.085479	6.315059	0.0000
VZDELANI6	0.662117	0.091702	7.220317	0.0000
R-squared	0.665496	Mean dependent var	10.27441	
Adjusted R-squared	0.639765	S.D. dependent var	0.356713	
S.E. of regression	0.214098	Akaike info criterion	-0.168471	
Sum squared resid	4.767145	Schwarz criterion	0.048755	
Log likelihood	18.51862	Hannan-Quinn criter.	-0.080323	
F-statistic	25.86348	Durbin-Watson stat	2.070589	
Prob(F-statistic)	0.000000			

Zdroj: tabulka vlastního zpracování pomocí programu Eviews

Příloha č. 2: Test autokorelace (KRASA, POHLAVI, VEK, VZDELANI)

Breusch-Godfrey Serial Correlation LM Test:

F-statistic	0.768009	Prob. F(2,102)	0.4666
Obs*R-squared	1.676422	Prob. Chi-Square(2)	0.4325

Test Equation:

Dependent Variable: RESID

Method: Least Squares

Date: 05/05/18 Time: 02:35

Sample: 1 113

Included observations: 113

Presample missing value lagged residuals set to zero.

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-0.004528	0.130048	-0.034818	0.9723
KRASA	-0.000769	0.010199	-0.075416	0.9400
POHLAVI	-0.003822	0.042745	-0.089423	0.9289
VEK	-3.47E-05	0.002599	-0.013344	0.9894
VZDELANI2	0.011602	0.087705	0.132283	0.8950
VZDELANI3	0.011155	0.073416	0.151945	0.8795
VZDELANI4	0.020985	0.085697	0.244871	0.8070
VZDELANI5	0.019676	0.088496	0.222340	0.8245
VZDELANI6	0.013112	0.092535	0.141698	0.8876
RESID(-1)	-0.054505	0.102286	-0.532873	0.5953
RESID(-2)	-0.117092	0.103509	-1.131220	0.2606
R-squared	0.014836	Mean dependent var		2.49E-15
Adjusted R-squared	-0.081749	S.D. dependent var		0.206310
S.E. of regression	0.214577	Akaike info criterion		-0.148020
Sum squared resid	4.696422	Schwarz criterion		0.117478
Log likelihood	19.36311	Hannan-Quinn criter.		-0.040283
F-statistic	0.153602	Durbin-Watson stat		1.987132
Prob(F-statistic)	0.998650			

Zdroj: tabulka vlastního zpracování pomocí programu Eviews

Příloha č. 3: Test heteroskedasticity (KRASA, POHLAVI, VEK, VZDELANI)

Heteroskedasticity Test: Breusch-Pagan-Godfrey

F-statistic	1.448487	Prob. F(8,104)	0.1854
Obs*R-squared	11.32846	Prob. Chi-Square(8)	0.1838
Scaled explained SS	8.135048	Prob. Chi-Square(8)	0.4204

Test Equation:

Dependent Variable: RESID^2

Method: Least Squares

Date: 05/05/18 Time: 02:38

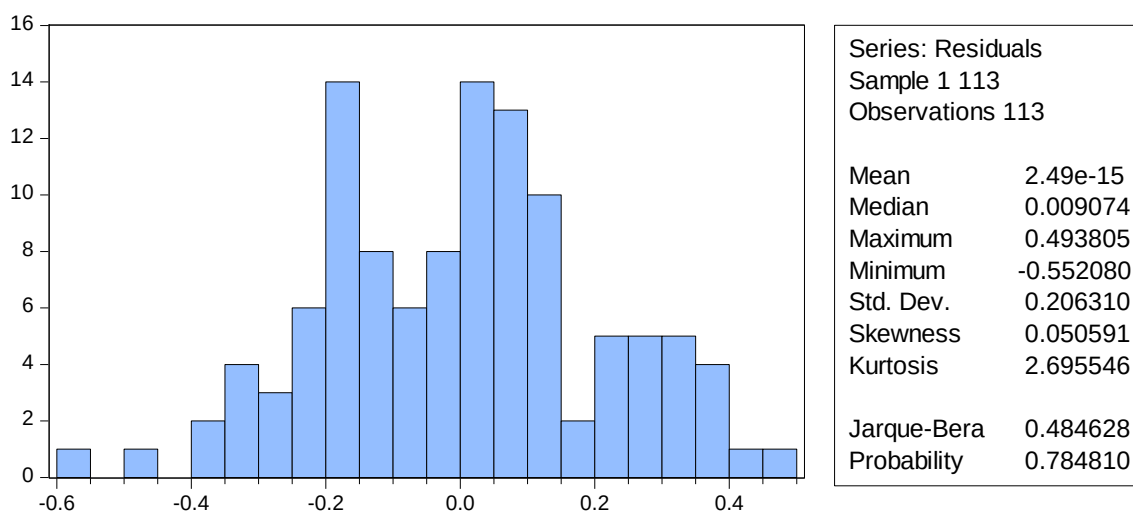
Sample: 1 113

Included observations: 113

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-0.032854	0.032872	-0.999453	0.3199
KRASA	0.005651	0.002541	2.224023	0.0283
POHLAVI	-0.006785	0.010727	-0.632522	0.5284
VEK	0.000436	0.000657	0.663236	0.5086
VZDELANI2	0.042163	0.022033	1.913612	0.0584
VZDELANI3	0.040373	0.018389	2.195495	0.0304
VZDELANI4	0.030988	0.021256	1.457863	0.1479
VZDELANI5	0.029595	0.021685	1.364746	0.1753
VZDELANI6	0.016396	0.023264	0.704789	0.4825
R-squared	0.100252	Mean dependent var	0.042187	
Adjusted R-squared	0.031040	S.D. dependent var	0.055178	
S.E. of regression	0.054315	Akaike info criterion	-2.911747	
Sum squared resid	0.306810	Schwarz criterion	-2.694521	
Log likelihood	173.5137	Hannan-Quinn criter.	-2.823599	
F-statistic	1.448487	Durbin-Watson stat	1.817400	
Prob(F-statistic)	0.185365			

Zdroj: tabulka vlastního zpracování pomocí programu Eviews

Příloha č. 4: Test normálního rozdělení (KRASA, POHLAVI, VEK, VZDELANI)

Zdroj: tabulka vlastního zpracování pomocí programu Eviews

Příloha č. 5: Test únosnosti multikolinearity (KRASA, POHLAVI, VEK, VZDELANI)

	KRASA	POHLAVI	VEK	VZDELANI
KRASA	1.000000	0.095846	-0.283504	0.001073
POHLAVI	0.095846	1.000000	-0.129502	-0.100217
VEK	-0.283504	-0.129502	1.000000	0.217674
VZDELANI	0.001073	-0.100217	0.217674	1.000000

Zdroj: tabulka vlastního zpracování pomocí programu Eviews

Příloha č. 6: Odhad modelu metodou nejmenších čtverců (KRASA, POHLAVI, VZDELANI)

Dependent Variable: LOG(MZDA)

Method: Least Squares

Date: 05/05/18 Time: 02:50

Sample: 1 113

Included observations: 113

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	9.365006	0.087942	106.4902	0.0000
KRASA	0.104775	0.009588	10.92776	0.0000
POHLAVI	-0.049219	0.041854	-1.175973	0.2423
VZDELANI2	0.223040	0.085938	2.595344	0.0108
VZDELANI3	0.200340	0.072076	2.779547	0.0065
VZDELANI4	0.405333	0.081563	4.969559	0.0000
VZDELANI5	0.540069	0.084692	6.376903	0.0000
VZDELANI6	0.662756	0.089149	7.434244	0.0000
R-squared	0.665492	Mean dependent var		10.27441
Adjusted R-squared	0.643192	S.D. dependent var		0.356713
S.E. of regression	0.213077	Akaike info criterion		-0.186160
Sum squared resid	4.767194	Schwarz criterion		0.006929
Log likelihood	18.51804	Hannan-Quinn criter.		-0.107806
F-statistic	29.84202	Durbin-Watson stat		2.070771
Prob(F-statistic)	0.000000			

Zdroj: tabulka vlastního zpracování pomocí programu Eviews

Příloha č. 7: Test autokorelace (KRASA, POHLAVI, VZDELANI)

Breusch-Godfrey Serial Correlation LM Test:

F-statistic	0.775049	Prob. F(2,103)	0.4633
Obs*R-squared	1.675380	Prob. Chi-Square(2)	0.4327

Test Equation:

Dependent Variable: RESID

Method: Least Squares

Date: 05/05/18 Time: 02:51

Sample: 1 113

Included observations: 113

Presample missing value lagged residuals set to zero.

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-0.005770	0.088261	-0.065378	0.9480
KRASA	-0.000725	0.009751	-0.074393	0.9408
POHLAVI	-0.003795	0.042334	-0.089645	0.9287
VZDELANI2	0.011450	0.086745	0.131995	0.8952
VZDELANI3	0.011039	0.072974	0.151272	0.8801
VZDELANI4	0.020694	0.083425	0.248059	0.8046
VZDELANI5	0.019525	0.087607	0.222871	0.8241
VZDELANI6	0.012830	0.089939	0.142647	0.8868
RESID(-1)	-0.054686	0.101721	-0.537609	0.5920
RESID(-2)	-0.116962	0.102957	-1.136036	0.2586
R-squared	0.014826	Mean dependent var	2.82E-15	
Adjusted R-squared	-0.071257	S.D. dependent var	0.206311	
S.E. of regression	0.213535	Akaike info criterion	-0.165699	
Sum squared resid	4.696514	Schwarz criterion	0.075663	
Log likelihood	19.36200	Hannan-Quinn criter.	-0.067757	
F-statistic	0.172233	Durbin-Watson stat	1.986960	
Prob(F-statistic)	0.996420			

Zdroj: tabulka vlastního zpracování pomocí programu Eviews

Příloha č. 8: Test heteroskedasticity (KRASA, POHLAVI, VZDELANI)

Heteroskedasticity Test: Breusch-Pagan-Godfrey

F-statistic	1.600339	Prob. F(7,105)	0.1433
Obs*R-squared	10.89365	Prob. Chi-Square(7)	0.1433
Scaled explained SS	7.965943	Prob. Chi-Square(7)	0.3356

Test Equation:

Dependent Variable: RESID^2

Method: Least Squares

Date: 05/05/18 Time: 02:52

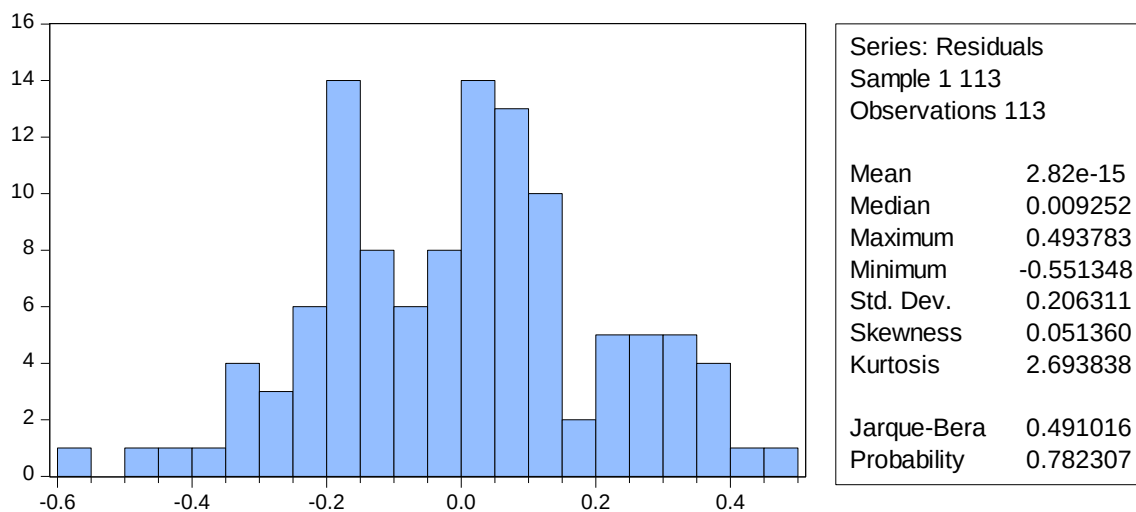
Sample: 1 113

Included observations: 113

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-0.016914	0.022347	-0.756868	0.4508
KRASA	0.005195	0.002436	2.132243	0.0353
POHLAVI	-0.007515	0.010635	-0.706577	0.4814
VZDELANI2	0.043618	0.021837	1.997378	0.0484
VZDELANI3	0.040816	0.018315	2.228547	0.0280
VZDELANI4	0.033978	0.020726	1.639406	0.1041
VZDELANI5	0.031015	0.021521	1.441183	0.1525
VZDELANI6	0.019633	0.022653	0.866666	0.3881
R-squared	0.096404	Mean dependent var	0.042188	
Adjusted R-squared	0.036164	S.D. dependent var	0.055151	
S.E. of regression	0.054144	Akaike info criterion	-2.926166	
Sum squared resid	0.307818	Schwarz criterion	-2.733076	
Log likelihood	173.3284	Hannan-Quinn criter.	-2.847812	
F-statistic	1.600339	Durbin-Watson stat	1.795828	
Prob(F-statistic)	0.143324			

Zdroj: tabulka vlastního zpracování pomocí programu Eviews

Příloha č. 9: Test normálního rozdělení (KRASA, POHLAVI, VZDELANI)

Zdroj: tabulka vlastního zpracování pomocí programu Eviews

Příloha č. 10: Test únosnosti multikolinearity (KRASA, POHLAVI, VZDELANI)

	KRASA	POHLAVI	VZDELANI
KRASA	1.000000	0.095846	0.001073
POHLAVI	0.095846	1.000000	-0.100217
VZDELANI	0.001073	-0.100217	1.000000

Zdroj: tabulka vlastního zpracování pomocí programu Eviews

Příloha č. 11: Odhad modelu metodou nejmenších čtverců (KRASA, VZDELANI)

Dependent Variable: LOG(MZDA)

Method: Least Squares

Date: 05/05/18 Time: 02:54

Sample: 1 113

Included observations: 113

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	9.340373	0.085566	109.1604	0.0000
KRASA	0.103641	0.009557	10.84500	0.0000
VZDELANI2	0.218994	0.086024	2.545716	0.0123
VZDELANI3	0.201154	0.072203	2.785947	0.0063
VZDELANI4	0.403728	0.081699	4.941659	0.0000
VZDELANI5	0.545103	0.084736	6.432960	0.0000
VZDELANI6	0.669647	0.089117	7.514265	0.0000
R-squared	0.661087	Mean dependent var	10.27441	
Adjusted R-squared	0.641903	S.D. dependent var	0.356713	
S.E. of regression	0.213462	Akaike info criterion	-0.190775	
Sum squared resid	4.829981	Schwarz criterion	-0.021821	
Log likelihood	17.77876	Hannan-Quinn criter.	-0.122215	
F-statistic	34.46072	Durbin-Watson stat	2.006056	
Prob(F-statistic)	0.000000			

Zdroj: tabulka vlastního zpracování pomocí programu Eviews

Příloha č. 12: Test autokorelace (KRASA, VZDELANI)

Breusch-Godfrey Serial Correlation LM Test:

F-statistic	0.525660	Prob. F(2,104)	0.5927
Obs*R-squared	1.130867	Prob. Chi-Square(2)	0.5681

Test Equation:

Dependent Variable: RESID

Method: Least Squares

Date: 05/05/18 Time: 02:56

Sample: 1 113

Included observations: 113

Presample missing value lagged residuals set to zero.

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-0.005016	0.086169	-0.058210	0.9537
KRASA	-0.000895	0.009699	-0.092271	0.9267
VZDELANI2	0.008866	0.086895	0.102028	0.9189
VZDELANI3	0.009113	0.073155	0.124569	0.9011
VZDELANI4	0.016819	0.083739	0.200855	0.8412
VZDELANI5	0.018782	0.087794	0.213931	0.8310
VZDELANI6	0.008563	0.089928	0.095225	0.9243
RESID(-1)	-0.017353	0.100867	-0.172036	0.8637
RESID(-2)	-0.103592	0.102660	-1.009085	0.3153
R-squared	0.010008	Mean dependent var		1.93E-15
Adjusted R-squared	-0.066146	S.D. dependent var		0.207665
S.E. of regression	0.214423	Akaike info criterion		-0.165434
Sum squared resid	4.781644	Schwarz criterion		0.051791
Log likelihood	18.34704	Hannan-Quinn criter.		-0.077286
F-statistic	0.131415	Durbin-Watson stat		1.982575
Prob(F-statistic)	0.997721			

Zdroj: tabulka vlastního zpracování pomocí programu Eviews

Příloha č. 13: Test heteroskedasticity (KRASA, VZDELANI)

Heteroskedasticity Test: Breusch-Pagan-Godfrey

F-statistic	1.992853	Prob. F(6,106)	0.0731
Obs*R-squared	11.45463	Prob. Chi-Square(6)	0.0753
Scaled explained SS	8.747945	Prob. Chi-Square(6)	0.1883

Test Equation:

Dependent Variable: RESID^2

Method: Least Squares

Date: 05/05/18 Time: 02:57

Sample: 1 113

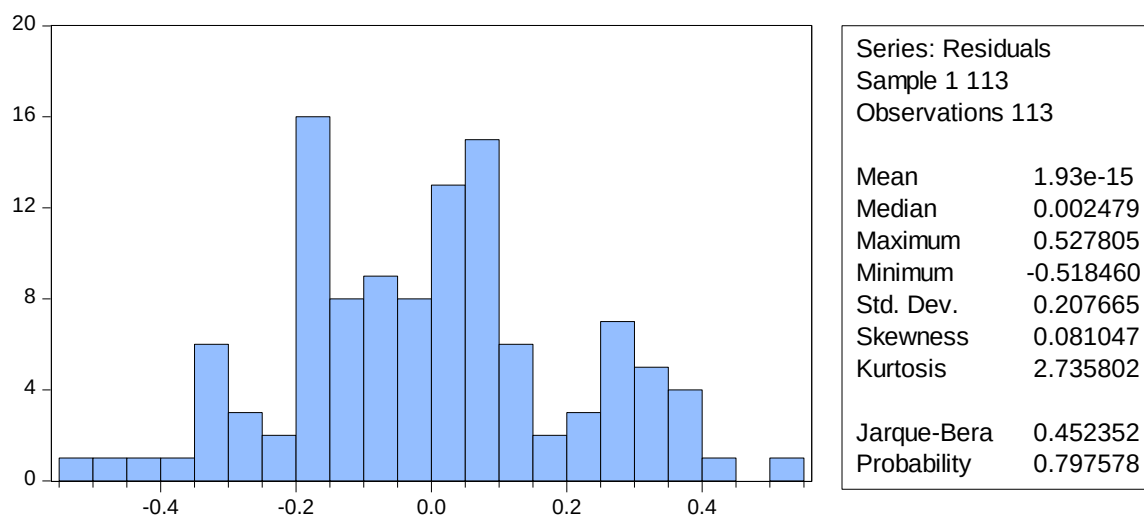
Included observations: 113

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-0.021946	0.022094	-0.993301	0.3228
KRASA	0.005562	0.002468	2.254104	0.0262
VZDELANI2	0.042029	0.022212	1.892116	0.0612
VZDELANI3	0.041832	0.018644	2.243763	0.0269
VZDELANI4	0.028534	0.021096	1.352591	0.1791
VZDELANI5	0.027349	0.021880	1.249971	0.2141
VZDELANI6	0.018601	0.023011	0.808373	0.4207

R-squared	0.101368	Mean dependent var	0.042743
Adjusted R-squared	0.050502	S.D. dependent var	0.056565
S.E. of regression	0.055118	Akaike info criterion	-2.898732
Sum squared resid	0.322029	Schwarz criterion	-2.729779
Log likelihood	170.7784	Hannan-Quinn criter.	-2.830173
F-statistic	1.992853	Durbin-Watson stat	1.726509
Prob(F-statistic)	0.073053		

Zdroj: tabulka vlastního zpracování pomocí programu Eviews

Příloha č. 14: Test normálního rozdělení (KRASA, VZDELANI)

Zdroj: tabulka vlastního zpracování pomocí programu Eviews

Příloha č. 15: Test únosnosti multikolinearity (KRASA, VZDELANI)

	KRASA	VZDELANI
KRASA	1.000000	0.001073
VZDELANI	0.001073	1.000000

Zdroj: tabulka vlastního zpracování pomocí programu Eviews

Příloha č. 16: Odhad modelu metodou nejmenších čtverců (KRASA, INVESTICE)

Dependent Variable: LOG(VYSLEDNA_KRASA)

Method: Least Squares

Date: 05/06/18 Time: 04:51

Sample: 1 113

Included observations: 113

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	1.494352	0.051878	28.80498	0.0000
INVESTICE2	0.244700	0.099544	2.458203	0.0155
INVESTICE3	0.570476	0.130869	4.359127	0.0000
INVESTICE4	0.588585	0.101256	5.812838	0.0000
R-squared	0.289924	Mean dependent var		1.706909
Adjusted R-squared	0.270380	S.D. dependent var		0.466512
S.E. of regression	0.398484	Akaike info criterion		1.032460
Sum squared resid	17.30809	Schwarz criterion		1.129005
Log likelihood	-54.33398	Hannan-Quinn criter.		1.071637
F-statistic	14.83487	Durbin-Watson stat		1.988068
Prob(F-statistic)	0.000000			

Zdroj: tabulka vlastního zpracování pomocí programu Eviews

Příloha č. 17: Test autokorelce (KRASA, INVESTICE)

Breusch-Godfrey Serial Correlation LM Test:

F-statistic	1.041638	Prob. F(2,107)	0.3564
Obs*R-squared	2.158077	Prob. Chi-Square(2)	0.3399

Test Equation:

Dependent Variable: RESID

Method: Least Squares

Date: 05/06/18 Time: 05:17

Sample: 1 113

Included observations: 113

Presample missing value lagged residuals set to zero.

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-0.001748	0.051875	-0.033689	0.9732
INVESTICE2	0.004260	0.099550	0.042791	0.9659
INVESTICE3	0.012456	0.131166	0.094963	0.9245
INVESTICE4	-5.60E-05	0.101221	-0.000554	0.9996
RESID(-1)	-0.000534	0.096086	-0.005563	0.9956
RESID(-2)	-0.140149	0.097104	-1.443278	0.1519
R-squared	0.019098	Mean dependent var		3.75E-16
Adjusted R-squared	-0.026739	S.D. dependent var		0.393111
S.E. of regression	0.398332	Akaike info criterion		1.048575
Sum squared resid	16.97754	Schwarz criterion		1.193392
Log likelihood	-53.24451	Hannan-Quinn criter.		1.107341
F-statistic	0.416655	Durbin-Watson stat		1.968646
Prob(F-statistic)	0.836278			

Zdroj: tabulka vlastního zpracování pomocí programu Eviews

Příloha č. 18: Test heteroskedasticity (KRASA, INVESTICE)

Heteroskedasticity Test: Breusch-Pagan-Godfrey

F-statistic	2.245759	Prob. F(3,109)	0.0871
Obs*R-squared	6.577936	Prob. Chi-Square(3)	0.0866
Scaled explained SS	19.36413	Prob. Chi-Square(3)	0.0002

Test Equation:

Dependent Variable: RESID^2

Method: Least Squares

Date: 05/06/18 Time: 05:17

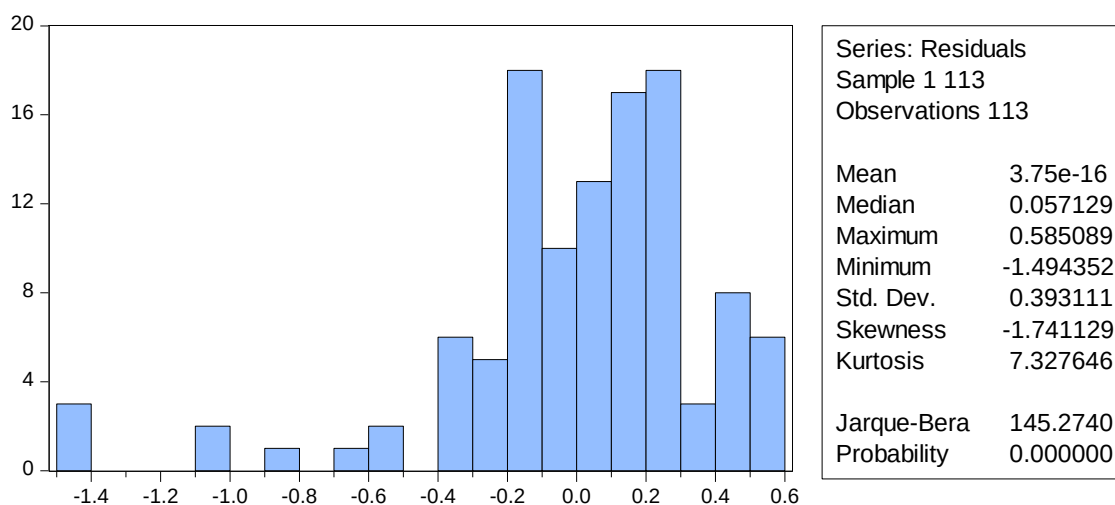
Sample: 1 113

Included observations: 113

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.229840	0.049564	4.637220	0.0000
INVESTICE2	-0.078314	0.095104	-0.823450	0.4120
INVESTICE3	-0.212562	0.125032	-1.700058	0.0920
INVESTICE4	-0.219180	0.096739	-2.265674	0.0254
R-squared	0.058212	Mean dependent var		0.153169
Adjusted R-squared	0.032291	S.D. dependent var		0.387010
S.E. of regression	0.380710	Akaike info criterion		0.941200
Sum squared resid	15.79848	Schwarz criterion		1.037744
Log likelihood	-49.17778	Hannan-Quinn criter.		0.980377
F-statistic	2.245759	Durbin-Watson stat		2.192627
Prob(F-statistic)	0.087058			

Zdroj: tabulka vlastního zpracování pomocí programu Eviews

Příloha č.19: Test normálního rozdělení (KRASA, INVESTICE)

Zdroj: tabulka vlastního zpracování pomocí programu Eviews

Ekonomie krásy – fyzická atraktivita jako determinant úspěchu na trhu práce

Vážený respondente/Vážená respondentko,

Vyplněním následujícího dotazníku mi pomůžete se zpracováním bakalářské práce, která se zaměřuje na zhodnocení vlivu fyzické atraktivity zaměstnanců na jejich mzdu.

V dotazníku se objevují i choulostivější otázky týkající se například Vaší hmotnosti či mzdy. V tomto dotazníku je nutné vložení Vaší fotografie. Všechny tyto informace jsou nezbytnou součástí mé práce. Veškeré získané informace budou sloužit k výzkumným účelům a po zpracování dat budou dotazníky i fotografie smazány.

Děkuji za Vaši pomoc,

Štěpánka.

Obecné informace

1, Vaše pohlaví:

- Muž
- Žen

2, Váš věk:

.....

3, Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

- Základní
- Střední bez maturity
- Střední s maturitou
- Vyšší odborné vzdělání
- Vysokoškolské – bakalářský studijní program
- Vysokoškolské – magisterský studijní program

4, Jaký je Váš hrubý měsíční příjem?

.....

Zaměstnání

5, Je pro Vaši současnou pozici zásadní přímá komunikace se zákazníky?

- Ano
- Spíše ano
- Spíš ne
- Ne

6, Váš přímý nadřízený je:

- Muž
- Žena

7, Kolika výběrových řízení jste se zúčastnil/a, než Vás přijali na současnou pozici?

- 1
- 2-3
- 4-5
- 6-7
- 7 a více

Vzhled

8, Uveďte, prosím, Vaši výšku v cm

.....

9, Uveďte, prosím, Vaši hmotnost v kg

.....

10, Pokud byste měli sami ohodnotit svůj vzhled, charakterizovali byste ho jako:

- Velmi atraktivní
- Nadprůměrně atraktivní
- Průměrně atraktivní/odpovídající věku
- Podprůměrně atraktivní
- Neatraktivní

11, Kolik peněz investujete do svého vzhledu průměrně za jeden měsíc? (zahrňte nejen produkty, ale také služby, jako například kadernictví, kosmetiku, členství ve sportovním klubu atd.)

- 0–500 Kč
- 500-1000 Kč
- 1000-1500 Kč
- 1500 Kč a více

12, Prosím vložte fotografii Vašeho obličeje

(Když nahrajete soubory a odešlete tento formulář, bude zaznamenáno jméno a fotka spojené s vaším účtem Google)